

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møteinnkalling Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møtedato: 26.02.2024 kl. 10:00
Møtested: Bispedømmekontoret i Kristiansand
Arkivsak: 23/03635

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 90941717 eller e-post mt588@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Første del av møtet blir opplæring av nytt bispedømmeråd ved kirkerådet og KA.

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

10/24 23/03635-1 Innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

11/24 23/03635-13 Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027
26.01.2024

Saker til behandling

12/24 23/03191-4 Bispedømmerådet - bruk av saksordfører?
13/24 24/00607-1 Fremtidig praksis postjournal Agder og Telemark
bispedømme
14/24 20/03363-52 Samrådsmøte 4. mars

Orienteringssaker

15/24 23/03959-6 Orienteringssaker 26.02.24

Kristiansand, 16.02.2024

Aslak Wegge
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møteprotokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møtedato: 26.01.2024 kl. 10:00
Møtested: Digitalt møte på Teams
Arkivsak: 23/03635

Til stede: Andreas Holm (Frimodig kirke), Håkon Kolstad Varhaug (Bønnelista), Tore Thomassen (Nominasjonskomiteens liste), Erik Lunde (Nominasjonskomiteens liste), Terje Damman (Åpen folkekirke), Stine Beate Mondal Ljostad (Åpen folkekirke), Geir Jørgen Bekkevold (Åpen folkekirke), Per Gunnar Pedersen, Stein Reinertsen,

Møtende varamedlemmer: Lars Ivar Bratsberg for Kathrine Tallaksen Skjerdal

Forfall: Kathrine Tallaksen Skjerdal,

Andre: Fra administrasjonen;
Bjarne Nordhagen, alle saker
Vanja Grut, sak 5/24
Tone Klev Furnes, sak 7/24

Protokollfører: Aslak Wegge
Stiftsdirektør

SAKSLISTE		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
1/24	Innkalling og saksliste	3
Godkjenning av protokoll		
2/24	Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 04.12.2023	3
Saker til behandling		
3/24	Nominasjon av kandidater til de sentralkirkelige råd samt komitédeltakelse under Kirkemøtet for bispedømmerådets medlemmer	4
4/24	Orientering budsjett 2024	6
5/24	Årsrapport 2023	7
6/24	Orientering om medarbeiderundersøkelsen 2023	7
7/24	Pilegrimsarbeidet i Agder og Telemark bispedømme - statusorientering	8
Orienteringssaker		
8/24	Orienteringssaker 26.01.24	8
Referatsaker		
9/24	Referatsaker 26.01.24	9

Kristiansand, 29.01.2024

Aslak Wegge
Stiftsdirektør

Godkjenning av innkalling og saksliste**1/24 Innkalling og saksliste**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	1/24

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:**Møtebehandling****Votering****Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak**

Innkalling og saksliste til bispedømmerådets møte 26. januar ble enstemmig godkjent

Godkjenning av protokoll**2/24 Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027
04.12.2023**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	2/24

Forslag til vedtak**Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak****Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:****Møtebehandling****Votering****Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak**

Protokoll fra møtet 4. desember 2024 ble enstemmig godkjent, med korrigerings av navn; Erik Lunde (ikke Eirik).

Saker til behandling

3/24 Nominasjon av kandidater til de sentralkirkelige råd samt komitédeltakelse under Kirkemøtet for bispedømmerådets medlemmer

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	04.12.2023	3/23
2 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	3/24

Forslag til vedtak

Forslag til fordeling av bispedømmerådets medlemmer i komitéene under Kirkemøtet 2024. Primærønske: (navn fylles inn etter innspill i møte)

Listen ble lagt fram uten forslag til vedtak

Forslag til fordeling av bispedømmerådets medlemmer i komitéene under Kirkemøtet 2024. Sekundærønske: (navn fylles inn etter innspill i møte)

Listen ble lagt fram uten forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd fremmer forslag på følgende kandidater:

Listen ble lagt fram uten forslag til vedtak

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:

Møtebehandling

Innspillene ble notert underveis under behandlingen av saken.

Votering

Det ble votert samlet over punktene som skal spilles inn. Enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Forslag til fordeling av bispedømmerådets medlemmer i komitéene under Kirkemøtet 2024. Primærønske: (navn fylles inn etter innspill i møte)

Komité A: Gudstjenesteliv, kultur og kommunikasjon

- Kathrine Tallaksen Skjerdal
- Andreas Holm
- Tore Thomassen

Komité B: Kirkelig undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål

- Geir Jørgen Bekkevold
- Stine Beate Mondal Ljostad

Komité C: Økonomi og kontroll (fast komité for oppfølging av rapporter fra Kirkerådet)

- Terje Damman

Komité D: Organisasjonsutvikling og val

- Per Gunnar Pedersen

Komité E: HR, inklusiv rekruttering og kompetanse

- Håkon Kolstad Varhaug

Komité F: Urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

- Erik Lunde

Forslag til fordeling av bispedømmerådets medlemmer i komitéene under Kirkemøtet 2024. Sekundærønske: (navn fylles inn etter innspill i møte)

Komité A: Gudstjenesteliv, kultur og kommunikasjon

- Geir Jørgen Bekkevold
- Håkon Kolstad Varhaug
- Stine Beate Mondal Ljostad

Komité B: Kirkelig undervisning, diakoni og samfunnsspørsmål

- Kathrine Tallaksen Skjerdal
- Tore Thomassen

Komité C: Økonomi og kontroll (fast komité for oppfølging av rapporter fra Kirkerådet)

-
-

Komité D: Organisasjonsutvikling og val

- Erik Lunde
-

Komité E: HR, inklusiv rekruttering og kompetanse

- Terje Damman
- Per Gunnar Pedersen

Komité F: Urfolk, internasjonale og økumeniske forhold

- Andreas Holm

Agder og Telemark bispedømmeråd fremmer forslag på følgende kandidater:

Forslag på kandidater til Kirkerådet fra Agder og Telemark bispedømmerådet:

- Forslag fra Agder og Telemark i alfabetisk rekkefølge
 - Geir Jørgen Bekkevold (Åpen folkekirke)
 - Andreas Holm (Frimodig kirke)
 - Tore Thomassen (Nominasjonskomiteens liste)

Forslag på leder til Kirkerådet:

- Agder og Telemark bispedømmeråd valgte å ikke spille inn konkrete forslag i denne runden.

Forslag på kandidater til Mellomkirkelig råd:

- Andreas Holm (Frimodig Kirke)

Forslag på kandidater til Den norske kirkes klagenemd:

- Agder og Telemark bispedømmeråd valgte å ikke spille inn konkrete forslag i denne runden.

Forslag på kandidater til Kirkemøtets organer:

Valgkomitéen:

- Kathrine Tallaksen Skjerdal
- Håkon Kolstad Varhaug

Regelkomitéen:

- Agder og Telemark bispedømmeråd valgte å ikke spille inn konkrete forslag i denne runden.

Protokollkomitéen:

- Agder og Telemark bispedømmeråd valgte å ikke spille inn konkrete forslag i denne runden.
-

Forslag til dirigentskap: (sendes snarest)

- Agder og Telemark bispedømmeråd valgte å ikke spille inn konkrete forslag i denne runden.

4/24 Orientering budsjett 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	4/24

Forslag til vedtak

Budsjett 2024 tas til orientering.

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:

Møtebehandling

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Budsjett 2024 tas til orientering.

5/24 Årsrapport 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	5/24

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet ønsker ikke at det lages en tradisjonell årsrapport for bispedømmet etter at Kirkerådet har vedtatt at det skal lages kun én årsrapport for rDnk. Det utarbeides i stedet en årlig statistikkoversikt.

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:

Møtebehandling

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Bispedømmerådet ønsker ikke at det lages en tradisjonell årsrapport for bispedømmet etter at Kirkerådet har vedtatt at det skal lages kun én årsrapport for rDnk. Det utarbeides i stedet en årlig statistikkoversikt.

6/24 Orientering om medarbeiderundersøkelsen 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	6/24

Forslag til vedtak

1. Bispedømmerådet tar arbeidet med Medarbeiderundersøkelsen 2023 for Den norske kirke, Agder og Telemark bispedømme, til orientering
2. Bispedømmerådet ønsker at det legges frem en oppdateringssak for rådet når undersøkelsen er behandlet i de ulike enhetene i bispedømmet.

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:

Møtebehandling

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

1. Bispedømmerådet tar arbeidet med Medarbeiderundersøkelsen 2023 for Den norske kirke, Agder og Telemark bispedømme, til orientering.
2. Bispedømmerådet ønsker at det legges frem en oppdateringssak for rådet når undersøkelsen er behandlet i de ulike enhetene i bispedømmet.

7/24 Pilegrimsarbeidet i Agder og Telemark bispedømme - statusorientering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	7/24

Forslag til vedtak

Status for pilegrimsarbeidet i Agder og Telemark bispedømme, tas til orientering

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:

Møtebehandling

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Status for pilegrimsarbeidet i Agder og Telemark bispedømme, tas til orientering

Orienteringssaker

8/24 Orienteringssaker 26.01.24

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	8/24

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:

Møtebehandling

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

Sakene tas til orientering

Referatsaker

9/24 Referatsaker 26.01.24

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.01.2024	9/24

Forslag til vedtak

Møtebehandling i Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 26.01.2024:

Møtebehandling

Terje Damman etterlyste i møtet offentlige søkerlister. Dette resulterte i et omforent forslag til vedtak fremsatt i møtet;

- Offentlige søkerlister for utlyste stillinger sendes bispedømmerådets medlemmer forløpende.

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak, med nytt omforent forslag til tilleggspunkt, enstemmig vedtatt.

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

1. Sakene tas til orientering
2. Offentlige søkerlister for utlyste stillinger sendes bispedømmerådets medlemmer forløpende.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03191-4	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
12/24	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.02.2024

Bispedømmerådet - bruk av saksordførere?

Saksorientering

Bispedømmerådet hadde i forrige valgperiode en etablert praksis med saksordførere for hver enkelt sak. Dette er en praksis som ble videreført også inn i nytt råd som startet fra nyttår i år. I forbindelse med etablering av nytt bispedømmeråd settes saken på dagsorden igjen.

Slik ordningen har fungert har stiftsdirektør sammen med leder forsøkt å fordele sakene «rettferdig» mellom medlemmene i rådet. Vår erfaring er at de som er oppsatt som saksordførere har tatt oppdraget seriøst og forberedt seg godt. Dette er da også fordelene med praksisen slik stiftsdirektør vurderer det. Man har sikret at det alltid er noen som har satt seg godt inn i sakene, og alle kommer til ordet i møtet. Samtidig kan dette også bli en «hvilepute» for øvrige i rådet – man vet at minst en annen har satt seg godt inn i saken.

Da undertegnede kom som stiftsdirektør til bispedømmet var jeg vant til politisk møtevirkosomhet i kommunal sektor gjennom mange år. Jeg hadde da aldri vært borti ordningen med saksordførere. Egen erfaring er at den praksisen fungerte like godt med tanke på møtegjennomføring og diskusjon rundt sakene som ordningen med forhåndsdefinert saksordførere. Praksisen vil da være at det er leder som åpner opp for diskusjon/samtale om den enkelte sak direkte, uten at ett av rådets medlemmer innleder før diskusjon. Eventuelt at leder ber stiftsdirektør, eller den han bemyndiger, til å gi en kort informasjon i starten av saken.

Stiftsdirektørs oppfatning er at man også kan oppnå gode diskusjoner også uten praksis med saksordførere, samtidig som stiftsdirektør også lever fint med at dagens ordning evt. blir videreført.

Dette handler i bunn og grunn om hvilken form bispedømmerådet som organ ønsker for sin saksbehandling, og saken legges derfor fram uten forslag til vedtak

Forslag til vedtak

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	022	24/00607-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
13/24	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.02.2024

Fremtidig praksis postjournal Agder og Telemark bispedømme

Vedlegg:

Fremtidig praksis postjournal Agder og Telemark bispedømme

Saksorientering

Agder og Telemark bispedømmeråd og biskop (felles postjournal) har praktisert å legge ut postjournaler på nett;
Postjournaler 2024 - Agder og Telemark bispedømme (kirken.no)

Når bispedømmerådet var en del av staten var regelverket slik at postjournal skulle tilgjengeliggjøres. Denne praksisen har så blitt videreført også etter at kirke og stat skilte lag.

På nyåret fikk vi beskjed om at regelverket for hva som kunne stå i postjournal måtte innskjerpes. Rent konkret fikk vi opplyst at;

«Det har kommet en melding denne uken fra juridisk i KR om at ALLE henvendelser fra privatpersoner til rDnk skal skjermes selv om innholdet ikke i utgangspunktet er gradert – i praksis betyr dette at vi må gradere med §13 og skjerme avsender/mottaker hver eneste gang en privatperson sender inn en henvendelse til oss i rDnk. Denne beskjeden er helt ny, og er begrunnet i GDPR (artikkel 9 om bl.a. religion).»

«Siden kontakt med kirken i seg selv kan være en opplysning om religion, bør navn på enkeltpersoner unngås i journalen på nett.»

Dette har resultert i at vi har måttet endre rutinene slik at svært mye nå er skjermet. Vi har også måttet fjerne alle tidligere postjournaler tilbake i tid som ikke var skjermet i tråd med presisering av regelverket. Derfor ligger det nå kun journaler fra 2024 på vår hjemmeside.

Kirken har sentralt postmottak og arkiv. Det vil si at inngående post journalføres der, både digital og fysisk. I tillegg kan den enkelte saksbehandler journalføre digital post som kommer direkte til denne. Det er da saksbehandler som må sjekke riktig gradering osv. Postjournalen settes opp av arkivenheten sentralt og sendes oss. Igjen er det bispedømmets jobb å kvalitetssikre den før den legges ut på nett.

På spørsmål opplyser felles arkivenhet er de kun kjenner til at det er 2 enheter i rDnk som legger journal på nett; Kirkerådet og Agder og Telemark bispedømme.

Bispedømmekontoret mottar svært få (ingen?) innsynsforespørsler på bakgrunn av opplysninger funnet av journalister eller andre i postjournal.

Bispedømmerådet har tidligere vært opptatt av at postjournal legges på nett. Det har sågar vært inntatt som et punkt i vedtatt strategi for bispedømmet. Dette har derfor vært fulgt opp og praktisert av administrasjonen. Postjournal på nett har vært et ledd i å sikre åpenhet og transparens i forvaltningen.

Når det nå er blitt innskjerpet tolkning av regelverk så er fallhøyden for å trø feil blitt større. Informasjonen som fremkommer av journalen blir også mer avgrenset. Det er derfor naturlig å legge fram for bispedømmerådet spørsmålet om journal på nett er noe man skal fortsette med.

I og med at praksis er at ingen andre bispedømmer legger journal på nett, og den økte risikoen for å glippe i skjermingen, vurderes det av stiftsdirektør som mest hensiktsmessig å inntil videre droppe journal på nett gitt det innskjerpede regelverket og praksis i andre bispedømmer. Vi kan da avvente en nærmere nasjonal avklaring. Samtidig vil vi fra administrasjonens side selvsagt fortsette med det dersom bispedømmerådet fortsatt ønsker det.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd avslutter inntil videre praksis med å legge postjournal på nett.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	500	20/03363-52	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
14/24	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.02.2024

Samrådsmøte 4. mars

Vedlegg:

Invitasjon til samråd 4. mars 2024
Agenda og spørsmål til gruppesamtale

Saksorientering

Det ble 30. januar sendt ut brev med invitasjon til samråd mellom kirkens valgte organer 4. mars kl. 18.00. Dette er altså møter mellom det valgte bispedømmerådets medlemmer og valgte representanter for menighetsråd og fellesråd. Møtene skjer digitalt. Kopi av brev og agenda ligger vedlagt.

Tanken er at bispedømmerådets medlemmer skal få innspill til relevante saker som angår menighetsråd og fellesråd og som skal opp til behandling på Kirkemøtet i april.

Saken settes på agendaen til bispedømmerådet for å legge til rette for en samtale i forkant av samrådsmøtet

Forslag til vedtak

Saken ble drøftet.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 30.01.2024

Vår ref: 20/03363-51

Deres ref:

Invitasjon til samråd 4. mars 2024

Leder eller annet medlem fra alle menighetsråd og fellesråd i Agder og Telemark bispedømme inviteres til samråd med bispedømmerådets medlemmer 4. mars kl. 18–21.

Bakgrunn: Kirkemøtet (KM) har i 2022 og 2023 truffet overordnede vedtak om videre arbeid med kirkelig organisasjonsutvikling. I begge vedtakene har Kirkemøtet sagt at soknets organer må involveres i det videre arbeidet med å følge opp vedtakene. Kirkerådet (KR) har fulgt opp dette, og bedt om at det skal organiseres samråd mellom soknets organer og Kirkerådet og mellom soknets organer og bispedømmerådet.

Etter planen skal Kirkemøtet i 2024 gi føringer for videre arbeid med folkevalgte som kirkelig styringstjeneste og strategi for fellesløsninger i Den norske kirke.

Samråd mellom soknets organer og bispedømmerådet gjennomføres **digitalt på Teams**, og lenkene til møtet (todelt) fremkommer nederst i brevet.

Formål med møtet er å styrke samhandling i bispedømmet og å gi menighetsråd og fellesråd mulighet til å komme med innspill til bispedømmerådet i forkant av Kirkemøtet i april 2024.

Forslag til spørsmål som skal diskuteres i grupper, ligger i vedlegget.

Informasjon om arbeidet med ny organisering finner du her: [Kirkelig organisering - Den norske kirke \(kirken.no\)](#) (papirene vil være tilgjengelige 1. uke i februar)

Vi inviterer med dette alle menighetsråd og fellesråd til å delta på samråd og til å gjennomgå spørsmålene i samtaleopplegget i forkant. Dette i samforståelse med Nettverk for fellesrådsledere.

Praktiske spørsmål rundt deltakelse kan stilles til Margot Tangen på bispedømmekontoret, epost; mt588@kirken.no, eller tlf. 90941717.

Postadresse:

E-post: agder.bdr@kirken.no

Telefon: +47 38 10 51

Saksbehandler

Postboks 208
4662 KRISTIANSAND S

Web: www.kirken.no/agder
Org.nr.: 818 066 872

20

Telefaks:

Aslak Wegge

Møtet er delt i to deler med ulike innlogginger.

Del 1: Nasjonalt (fra flere bispedømmer) møtes i samme digitale teams-rom med presentasjon av to saker til Kirkemøte ved kirkerådets sekretariat. Deretter blir det en pause.

[Lenke til samråd 4. mars Del 1](#)

Møte-ID: 370 243 628 946

Passord: aWJE3y

[Last nedTeams](#) | [Join on the web](#)

Del 2: Bispedømmevis

Lenke for digitale rom bispedømmevis, gruppesamtaler og oppsummeringer

[Lenke til samråd 4. mars Del 2](#)

Møte-ID: 378 690 348 601

Passord: sZLYNC

[Last nedTeams](#) | [Join on the web](#)

Med vennlig hilsen

Aslak Wegge
Stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Agenda og spørsmål til gruppesamtale

Kopi til:		
Bjarne Nordhagen	Blåveisstien 30	4706 VENNESLA
Anton Alexander Håkon Paul		
Mottakere:		
Holt menighetsråd	Tjennaveien 35	4900 TVEDESTRAND
Dypvåg menighetsråd	Tjennaveien 35	4900 TVEDESTRAND
Tvedestrand menighetsråd	Tjennaveien 35	4900 TVEDESTRAND
Kviteseid sokneråd	Kviteseidgata 13	3850 KVITSEID
Eidsborg, Mo og Skafså sokneråd	Storvegen 60	3880 DALEN
Vinje og Nesland sokneråd	Vinjevegen 1439	3890 VINJE
Rauland sokneråd	Vinjevegen 1439	3890 VINJE
Flekkerøy menighetsråd	Postboks 2	4679 FLEKKERØY
Grim menighetsråd	Postboks 4537	4673 KRISTIANSAND S
Hånes menighetsråd	Øvre Brattbakken 5	4635 KRISTIANSAND S

Oddernes menighetsråd	Jegersbergveien 6	4630 KRISTIANSAND S
Randesund menighetsråd	Liane ringvei 10	4638 KRISTIANSAND S
Torridal menighetsråd	Hommeren 4	4618 KRISTIANSAND S
Tveit menighetsråd	Balchensvei 3	4656 HAMRESANDEN
Voie menighetsråd	Postboks 5571 Voiebyen	4677 KRISTIANSAND S
Vågsbygd menighetsråd	Nordre hovedgårds vei 19	4621 KRISTIANSAND S
Hellemyr menighetsråd	Postboks 7039 Vestheiene	4674 KRISTIANSAND S
Kristiansand domkirkes menighetsråd	Gyldenløvesgt 9	4611 KRISTIANSAND S
Lund menighetsråd	Marviksveien 5	4631 KRISTIANSAND S
Evje og Hornnes sokneråd	Ljosheimvegen 1	4735 EVJE
Søgne menighetsråd	Postboks 1080	4683 SØGNE
Hisøy menighetsråd	Postboks 5	4854 NEDENES
Øyestad menighetsråd	Postboks 5	4854 NEDENES
Froland menighetsråd	Frolandsveien 995	4820 FROLAND
Bø sokneråd	Postboks 131	3833 BØ I TELEMARK
Valle og Hylestad sokneråd	Postboks 8	4747 VALLE
Bykle sokneråd	Rådhuset	4754 BYKLE
Sauherad og Nes sokneråd	Postboks 4	3834 GVARV
Trefoldighet menighetsråd	Postboks 99	4801 ARENDAL
Lista menighetsråd	Omlandsveien 8	4560 VANSE
Farsund menighetsråd	Postboks 182	4553 FARSUND
Øvrebø menighetsråd	Venneslavegen 282a	4700 VENNESLA
Vennesla menighetsråd	Venneslavegen 282a	4700 VENNESLA
Hægeland menighetsråd	Venneslavegen 282a	4700 VENNESLA
Finsland sokneråd	Postboks 43	4645 NODELAND
Greipstad menighetsråd	Postboks 43	4685 NODELAND
Grindheim menighetsråd	Konsmogarden 6	4525 KONSMO
Holum menighetsråd	Postboks 210	4503 MANDAL
Konsmo menighetsråd	Konsmogarden 6	4525 KONSMO
Lindesnes menighetsråd	Postboks 115	4524 LINDESNES
Mandal menighetsråd	Postboks 210	4503 MANDAL
Marnardal menighetsråd	Rådhuset,Nordre Heddeland 26	4534 MARNARDAL
Åseral sokneråd	c/o KyrkjekontoretGardsveien 68	4540 ÅSERAL
Bakke menighetsråd	Anna Wahls gate 5	4400 FLEKKEFJORD
Eiken sokneråd	Lygnaveien 985	4595 TINGVATN
Feda menighetsråd	Nesgata 12	4480 KVINESDAL
Fjotland menighetsråd	Nesgata 12	4480 KVINESDAL
Flekkefjord menighetsråd	Anna Wahls gate 5	4400 FLEKKEFJORD
Gyland menighetsråd	Anna Wahls gate 5	4400 FLEKKEFJORD
Hidra menighetsråd	Anna Wahls gate 5	4400 FLEKKEFJORD
Hægebostad menighetsråd	Lygnaveien 985	4595 TINGVATN

Kvinesdal menighetsråd	Nesgata 12	4480 KVINESDAL
Lyngdal menighetsråd	Postboks 265	4576 LYNGDAL
Sirdal sokneråd	Postboks 133	4441 TONSTAD
Iveland menighetsråd	Kommunehuset	4724 IVELAND
Birkenes menighetsråd	Postboks 115	4795 BIRKELAND
Eide menighetsråd	Reddalsveien 268	4886 GRIMSTAD
Fjære menighetsråd	Fjæreveien 185	4885 GRIMSTAD
Grimstad menighetsråd	Bark Silas vei 5	4876 GRIMSTAD
Herefoss menighetsråd	Postboks 115	4795 BIRKELAND
Høvåg menighetsråd	Blikssundveien 64	4770 HØVÅG
Landvik menighetsråd	Reddalsveien 268	4886 GRIMSTAD
Lillesand menighetsråd	Postboks 29	4791 LILLESAND
Vegusdal menighetsråd	Postboks 115	4795 BIRKELAND
Moland menighetsråd	Nesgata 13	4810 EYDEHAVN
Barbu menighetsråd	Nyli terrasse 4	4844 ARENDAL
Tromøy menighetsråd	Postboks 124	4852 FÆRVIK
Gjerstad menighetsråd	Postboks 13	4972 GJERSTAD
Risør menighetsråd	Postboks 297	4951 RISØR
Sønedeled menighetsråd	Brattstø 4	4990 SØNDELED
Vegårshei menighetsråd	Kommunehuset, Molandsveien 11	4985 VEGÅRSHEI
Åmli sokneråd	Postboks 57	4864 ÅMLI
Bamble og Herre menighetsråd	Europaveien 472	3960 STATHELLE
Drangedal menighetsråd	Gudbrandsveien 7	3750 DRANGEDAL
Helle menighetsråd	Gamle Sørlandske 23	3766 SANNIDAL
Kragerø menighetsråd	Postboks 128	3791 KRAGERØ
Kroken menighetsråd	Gudbrandsveien 7	3750 DRANGEDAL
Langesund menighetsråd	Postboks 80Rådhuset	3993 LANGESUND
Levangsheia menighetsråd	Postboks 128	3791 KRAGERØ
Sannidal menighetsråd	Gamle Sørlandske 23	3766 SANNIDAL
Skåtøy menighetsråd	Postboks 128	3791 KRAGERØ
Stathelle menighetsråd	Europaveien 472	3967 STATHELLE
Tørdal menighetsråd	Gudbrandsveien 7	3750 DRANGEDAL
Borgestad menighetsråd	Håvundvegen 378	3711 SKIEN
Eidanger menighetsråd	Jernbanegata 3	3916 PORSGRUNN
Gimsøy og Nenset menighetsråd	Kirkevegen 13	3736 SKIEN
Gjerpen menighetsråd	Håvundvegen 7	3715 SKIEN
Gulset og Skotfoss menighetsråd	Postboks 1810	3703 SKIEN
Melum menighetsråd	Klovholtvegen 46	3729 SKIEN
Porsgrunn menighetsråd	Jernbanegata 3	3916 PORSGRUNN
Siljan menighetsråd	Postboks 17	3749 SILJAN
Skien menighetsråd	Schweigaards gate 11	3717 SKIEN
Kilebygda og Solum menighetsråd	Klovholtvegen 46	3729 SKIEN
Fyresdal sokneråd	Meinstad	3870 FYRESDAL
Gransherad menighetsråd	O H Holtas gate 21	3678 NOTODDEN
Grungedal sokneråd	Vinjevegen 1439	3890 VINJE
Heddal menighetsråd	O H Holtas gate 21	3678 NOTODDEN
Hjartdal sokneråd	Saulandsvegen 414	3692 Sauland
Holla og Helgen menighetsråd	Ringsevja 30	3830 ULEFOSS
Høydalsmo og Lårdal sokneråd	Storvegen 60	3880 DALEN
Lisleherad menighetsråd	O H Holtas gate 21	3678 NOTODDEN
Lunde og Flåbygd menighetsråd	Brugata 5	3825 LUNDE
Nissedal menighetsråd	Kommunehuset	3855 TREUNGEN
Notodden menighetsråd	O H Holtas gate 21	3678 NOTODDEN
Rjukan menighetsråd	c/o Tinn kommune	3661 RJUKAN

Øy fjell sokneråd	Vinjevegen 1439	3890 VINJE
Seljord sokneråd	Brøsløsvegen 13A	3840 SELJORD
Tinn sokneråd	c/o Tinn kommune	3661 RJUKAN
Andreas Holm	Østerhusmonen 53	4879 GRIMSTAD
Terje Damman	Saggata 2	4517 MANDAL
Håkon Kolstad Varhaug	Moneveien 19	4519 HOLUM
Kathrine Tallaksen Skjerdal	Blikssundveien 54	4770 HØVÅG
Per Gunnar Pedersen	Fullriggerveien 1	4624 KRISTIANSAND S
Bygland og Årdal menighetsråd		4745 Bygland
Geir Jørgen Bekkevold	Luksefjellvegen 196 B	3721 SKIEN
Stein Reinertsen	Skansen 8	4608 KRISTIANSAND S
Erik Lunde	Kuholmsveien 72 A	4632 KRISTIANSAND S
Stine Beate Mondal Ljostad	Fiskestigen 38	3890 VINJE
Tore Thomassen	Røyårsveien 283	4760 BIRKELAND
Skien kirkelige fellesråd	Schweigaards gate 11	3717 SKIEN
Kristiansand kirkelige fellesråd	Gyldenløves gate 9	4611 KRISTIANSAND S
Grimstad kirkelige fellesråd	Bark Silas vei 5	4876 GRIMSTAD
Arendal kirkelige fellesråd	Postboks 123	4891 GRIMSTAD
Kragerø kirkelige fellesråd	Postboks 128	3791 KRAGERØ
Valle og Hylestad kyrkjelege fellesråd	Kyrjekontoret	4747 VALLE
Bamble kirkelige fellesråd	Rådhuset	3970 LANGESUND
Birkenes kirkelige fellesråd	Postboks 115	4795 BIRKELAND
Bygland kyrkjelege fellesråd	Kommunehuset	4684 BYGLAND
Drangedal kirkelige fellesråd	Gudbrandsveien 7	3750 DRANGEDAL
Farsund kirkelige fellesråd	Omlandsveien 8	4560 VANSE
Flekkefjord kirkelige fellesråd	Anna Wahlsgt 5	4400 FLEKKEFJORD
Froland kirkelige fellesråd	Frolandsveien 995	4820 FROLAND
Hægebostad kirkelige fellesråd	Birkeland	4595 TINGVATN
Hjartdal kyrkjelege fellesråd	Saulandsvegen 414	3692 SAULAND
Kvinesdal kirkelige fellesråd	Nesgata 12	4480 KVINESDAL
Lillesand kirkelige fellesråd	Postboks 29	4791 LILLESAND
Lyngdal kirkelige fellesråd	Postboks 265	4576 LYNGDAL
Nissedal kyrkjelige fellesråd	Kommunehuset	3855 TREUNGEN
Nome kirkelige fellesråd	Ringsevja 30	3830 ULEFOSS
Notodden kirkelige fellesråd	O. H. Holtasgt. 21	3678 NOTODDEN
Porsgrunn kirkelige fellesråd	Jernbanegata 3	3916 PORSGRUNN
Risør kirkelige fellesråd	Postboks 297	4953 RISØR
Seljord kirkelige fellesråd	Brøsløsvegen 13 A	3840 SELJORD
Tinn kirkelige fellesråd	c/o Tinn kommune, Postboks 14	3661 RJUKAN
Tokke kirkelige fellesråd	Storvegen 60	3880 DALEN
Tvedestrand kirkelige fellesråd	Tjennaveien 35	4900 TVEDESTRAND
Vennesla kirkelige fellesråd	Venneslavegen 282A	4700 VENNESLA
Vinje kyrkjelege fellesråd	Vinjevegen 1439	3890 VINJE
Åmli kyrkjelege fellesråd	Postboks 57	4864 ÅMLI
Midt-Telemark kyrkjelege fellesråd	Postboks 131	3833 BØ I TELEMARK
Lindesnes kirkelige fellesråd	Postboks 210	4503 MANDAL

Program samråd 4. mars 2024

Tidsramme 3 timer – kl. 18-21 på Teams

Del 1:

5 min: Velkommen ved møteleder

- Introduksjon til møtet

10.min: Møtestart: Praktisk informasjon

- Praktisk informasjon v/teknisk møteavvikler fra Kirkerådet (KR) om digital avvikling av møtet

30 min: Innledning:

- Presentasjon av Kirkemøte (KM) saker ved kirkerådets sekretariat.
 - o KM XX/24 «Organisasjonsutvikling – folkevalde, bispedømmerådet og soknerådet»
 - o KM XX/24 «Organisasjonsutvikling – Strategi for fellesløsninger i Den norske kirke».

20 min: Spørsmål til oppklaring

- Oppklarende spørsmål i plenum til kirkerådets sekretariat.

10 min: Pause

Del 2:

50 min: Innlogging bispedømmevis i ny lenke med påfølgende gruppesamtale

- Innledning av BDR-leder
- Gruppesamtaler: hver gruppe arbeider i digitale grupperom med problemstillingene knyttet til ett eller flere av de utsendte spørsmålene. Gruppene avgjør selv hvor mange spørsmål de ønsker å diskutere og svare på.

På forhånd er digitalt svarskjema med fritekst-felt til hvert av spørsmålene delt her: [Kirkelig organisering - Den norske kirke \(kirken.no\)](#) (skjemaet vil være tilgjengelige ila. første uken i februar)

- o Hver gruppe utpeker en «sekretær» som skriver inn hvem og hvilke råd som er representert i gruppen og skriver inn gruppens svar.
- o Svarskjemaene fylles inn underveis av en i hver gruppe og sendes inn i tråd med anvisning i skjemaene.
- o Eventuell ytterligere informasjon, innspill eller spørsmål kan sendes Kirkerådets sekretariat v/Inger Helén Nygård, e-post: in472@kirken.no Innspillene merkes med Bispedømme og dato og om det er en gruppe eller et lokalt råd som er avsender.

Spørsmål til KM XX/24 «Organisasjonsutvikling – folkevalde, bispedømmerådet og soknerådet»

1. *Kyrkjemøtet vil understreke at dei to organa for soknet, soknerådet og kyrkjeleg fellesråd, må ha eit nært samarbeid, med respekt for ulike mandat og roller. Kyrkjeleg fellesråd er det viktigaste ressursorganet for soknerådet. Både rådsmedlemene og dei tilsette i soknet må få tilstrekkeleg opplæring i oppgåver og roller og korleis råda fungerer som styringsorgan*
Kva skal til for at sokneråd og fellesråd kan utføre sine styringsoppgåver på ein god måte?

2. Forslag til vedtakspunkt 4 seier at Kyrkjemøtet vil styrke soknerådets rolle som styringsorgan for soknet. Målsettinga er knytt til ei tydelegare rolle i samband med utlysing av og tilsetting i stillingar som fellesrådet har arbeidsgivaransvaret for, samt at prestane som arbeider i soknet blir forplikta på planane til soknerådet.

Kva skal til for å styrke soknerådet der du bur?

3. Vedtaksforslag punkt 5 gjeld Kyrkjemøtet sitt mål om å styrke bispedømmerådet som strategisk organ gjennom mellom anna tettare kontakt og dialog med sokneråda og kyrkjeleg fellesråd. Samråd og andre møtepunkt med lokalkyrkja bør bli ein sentral del av arbeidsforma. I tida framover må ein sjå nytta av å stå i ein større samanheng, der ein saman kan utnytte ressursar på tvers.

Kva treng soknerådet og fellesrådet frå bispedømmerådet?

Spørsmål til KM XX/24 «Organisasjonsutvikling – Strategi for fellesløsninger i Den norske kirke».

1. Kirkemøtevedtaket i 2023 bidrar til å se på nye metoder for å organisere kirken bedre. Fellesløsninger er en metode for å få til samhandling, samstyring og samledelse på tvers av ulike enheter i kirken, med et mål om å forenkle og forbedre organiseringen av ulike arbeidsområder. Punkt 1.2. i saksorienteringen beskriver begrepet fellesløsninger og nevner i 1.4. de mest brukte.

Er det ønskelig å utvikle flere fellesløsninger for alle enheter i Dnk?

2. Kirkemøtesakene om organisering i 2022 og 2023 har pekt på behovet for felles rammeverk og mer enhetlig praktisering av HR-funksjonene i alle enheter som har arbeidsgiveransvar i Den norske kirke. En avgjørende faktor for en mer felles håndtering er å bruke de samme verktøyene. Ikke minst gjelder dette for å skape tettere samarbeid og samledelse mellom de forskjellige arbeidsgiverne i kirken. Ved å benytte like systemer og verktøy innen HR vil kvaliteten på arbeidet bli bedre og den totale ressursbruken bli mindre.

Er det behov for at HR og personalforvaltning utvikler flere fellesløsninger?

3. Fellesløsninger koster penger. En videre satsing er helt avhengig av finansiering. I de senere årene har også Kirkerådet finansiert og/eller tatt initiativ til, digitale fellesløsninger som alle enheter kan bruke. En videre satsing vil være avhengig av en mer delt finansiering. Derfor er det viktig at ulike finansieringsmodeller utredes.

Er det hensiktsmessig å utvikle systemer for felles finansiering når det etableres nye digitale fellesløsninger?

45 min: Oppsummering i plenum

- Tilbakemeldinger fra gruppene i plenum
- Avsluttende kommentarer fra bispedømmerådets leder

10 min: Avslutning

Tilleggsinformasjon:

Hjemmeside med informasjon om arbeidet med ny organisering: [Kirkelig organisering - Den norske kirke \(kirken.no\)](#)

Referat fra samråd?: Det vil ikke bli ført referat fra samråd. Innspill fra gruppesamtalene skrives inn i de digitale svarskjemaene.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03959-6	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
15/24	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.02.2024

Orienteringssaker 26.02.24

Saksorientering

Faste orienteringer;

- Orientering fra Biskop
- Orientering fra bispedømmerådets medlemmer
- Orientering fra stiftsdirektør

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03959-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
16/24	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	26.02.2024

Referatsaker 26.02.24

Vedlegg:

Visitasprotokoll Lillesand og Høvåg menigheter januar 2024
 Visitasforedrag Lillesand januar 2024
 Visitasmelding Lillesand menighet 2024
 Visitasmelding Høvåg menighet 2024
 2023 Befaringsrapport Lillesand og Høvåg
 Program Bispevisitas
 Visitasforedrag Høvåg januar 2024

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 24.01.2024

Vår ref: 23/00739-10 THS

Deres ref:

Visitasprotokoll Lillesand og Høvåg menigheter januar 2024

Biskopen takker igjen for flotte visitasdager i Høvåg og Lillesand sokn.

Vedlagt er visitasprotokoll som inneholder:

- Visitasforedragene
- Visitasmeldinger
- Kirkebyggrapport
- Visitasprogram

Med vennlig hilsen

Stein Reinertsen
Biskop

Trine H Syvertsen
Kirkefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Visitasforedrag Lillesand januar 2024
 Visitasmelding Lillesand menighet 2024
 Visitasmelding Høvåg menighet 2024
 2023 Befaringsrapport Lillesand og Høvåg
 Program Bispevisitas
 Visitasforedrag Høvåg januar 2024

Kopi til:

Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208

4662
KRISTIANSAND S

Mottakere:

Prosten i Vest-Nedenes prosti

Postboks 29

4791 LILLESAND

Postadresse:
 Postboks 208
 4662 KRISTIANSAND S

E-post: agder.biskop@kirken.no
 Web: www.kirken.no/agder
 Org.nr.: 818 066 872

Telefon: +47 38 10 51 20
 Telefaks:

Saksbehandler
 Trine H Syvertsen

Lillesand kirkelige fellesråd
Soknepresten i Høvåg sokn
Soknepresten i Lillesand sokn
Høvåg menighetsråd
Lillesand menighetsråd
Lillesand kommune

Postboks 29 4791 LILLESAND
Blikssundveien 64 4770 HØVÅG
Postboks 29 4791 LILLESAND
Blikssundveien 64 4770 HØVÅG
Postboks 29 4791 LILLESAND
Postboks 23 4791 LILLESAND

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Lillesand sokn 16. – 21.1.24

Kjære menighet!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Forberedelser

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prost Steinar Floberg har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd, og rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en fyldig visitasmelding før visitasen, og dere har laget et imponerende program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnene.

Selve visitasuken startet med møte med stab, leder av menighetsråd i både Høvåg og Lillesand og fellestråd. Sammen gjennomgikk vi program for visitasen.

Møte med kommune

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas, og denne gangen inviterte Lillesand kommune på hyggelig lunsj på Strandhaven. Kommunen stilte med ordfører Einar Holmer-Hoven, varaordfører Oddbjørn Kylland, kommunedirektør Guri Ulltveit-Moe og kommunalsjefene Geir Nilsen og Lene Holtskog samt representant i fellestrådet Nils Martin Andersen.

I tillegg til å bekrefte den gode relasjonen det er her i kommunen mellom kommuneledelse og kirken, så var det fint å kunne takke for alt det kommunen har bidratt med og bidrar med overfor kirken på ulike områder; både når det gjelder økonomi, ungdomsarbeid mm.

Jeg er opptatt av det ansvaret kommunen har overfor kirken, og vil gjenta det jeg sa under møtet:

Skriv oss inn i kommunens planer! Sørg for at dere regner med kirken som en viktig samfunnsinstitusjon og samarbeidspartner med kommunen. Kirken har mye å bidra med for å hjelpe kommunen til å oppfylle alle dens forpliktelser.

Det har vært flott å møte ordfører Einar Homer Hoven flere ganger under visitasen. Sammen med en KUP-gruppe hatt en uforglemmelig aketur! Aketur med ordføreren er det ikke så ofte jeg får anledning til ...

Møte med menighetsråd og stab

På møte med menighetsråd snakket vi sammen om det å sitte i menighetsråd. Jeg delte mine forventninger til et menighetsråd og hva det skal gjøre, og jeg ble utfordret til å dele mine drømmer for Lillesand menighet.

Staben har jeg møtt flere ganger under visitasen, både i ensamtaler og i grupper. Det ble en hyggelig lunsj sammen med staben, der vi også fikk tid til å snakke om det å være en del av dette fellesskapet – og litt om hvilke utfordringer man møter.

Skolebesøk

En naturlig del av en visitas er å besøke skoler. Denne gangen ble det Møglestu videregående og 3.klasse jeg møtte i religionsfaget deres. Jeg har sjelden møtt elever som er så reflekterte som disse var! De stilte gode spørsmål, og vi var innovert fra hva en biskop er og gjør til forholdet mellom tro og vitenskap. Hva som gjør at noen tror som de tror; er det omgivelsene som påvirker dette? Eller hva med forholdet mellom at Gud er allvitende, og at vi er skapt med en fri vilje? Hvordan skal vi forstå all lidelsen i verden. Får man noen ekstra poeng hos Gud for å være prest – eller biskop!

Bedriftsbesøk

Når jeg er på visitas, er jeg gjerne også på bedriftsbesøk. Det er viktig for meg å møte bedrifter som på en eller annen måte preger stedet. NMS gjenbruk hadde laget et flott arrangement på Lillesand kjøpesenter på Tingsaker. Her fikk høre og se dette viktige og flotte arbeidet på nært hold. Ikke minst satte jeg pris på å møte mange av dere frivillige som står i dette viktige arbeidet. Det er svært mange som jobber turnus her, og med det bidrar til det gode misjonsarbeidet som drives i Lillesand og Høvåg menigheter. Slike gjenbruksbutikker er som et kinderegg, tre viktige ting i ett: Det bidrar med betydelig penger til misjonsarbeid og med det mye god diakoni. Slike butikker sørger for den nødvendige omstillingen at vi får en sirkulærøkonomi og forhindrer at vi unødvendig kaster ting, og på den måte er med på å gjøre noe med klimaendringene. For det tredje er det et godt fellesskap. Det er spennende med en gjenbruksbutikk som er så sentralt plassert i et kjøpesenter!

Jeg fikk også gleden av en god prat med senterledelsen, som satte ord på de positive ringvirkningene gjenbruksbutikken har bidratt med inn på senteret. Senterledelsen er også åpne for et samarbeid med kirken på en eller annen måte; en utfordring jeg vil be Lillesand menighet om å følge opp.

Diakoni

Jeg vet at dere gjør et flott diakonalt arbeid. Mye av dette er ikke synlig for andre enn de det gjelder, men å virke i det stille er kanskje noe av det viktigste innen diakonien.

Det var et nyttig møte med kommunens ungdomskontakter som samarbeider tett med menighetens om å drive forebyggende arbeid i kommunen. Her lærte jeg mye! Jeg merker meg at dere som jobber med ungdom – enten dere er ansatt eller gjør noe på fritiden – er svært flinke til å se ungdom, og dere brenner for at de skal ha det godt.

Noen finner seg til rette i Mekkegruppa som jeg også har vært innovert, andre i KUP eller andre steder. Takk til alle dere som gir av deres tid for at ungdom i Lillesand ikke bare skal ha gode tilbud, men bli sett av trygge voksne.

Det var flott å være til stede på mannskveld som er et godt diakonalt tiltak i Lillesand. Her møtte det hele 64 voksne menn til en hyggelig kveld med mat, prat og godt innhold. Takk til dere som driver dette viktige arbeidet!

På Dovreheimen var det fint å være til stede og få gleden av å holde andakt. Det var godt oppmøte, og god tid til en hyggelig prat.

Gudstjenesteliv og kirkebygg

Kirkens medlemsundersøkelse viser at et stort flertall av våre medlemmer fremhever kirkebyggenes sentrale betydning. De er viktige signalbygg for langt flere enn dem som går ofte på gudstjeneste. Siden forrige visitas har mye skjedd blant annet i Lillesand kirke med en god utnyttelse av dobbeltdørene ved siden av midtre hoveddør. Det er fremdeles noen praktiske detaljer som kan gjøres enda bedre; sjekk hva min kirkebyggråd giver skriver om dette i sin rapport.

Trosopplæring

Jeg har fått se noe av det veldig gode trosopplæringsarbeidet dere gjør i Lillesand. Det gleder meg at dere kontinuerlig jobber med å få til gode tilbud for flest mulig. God kvalitet og solid innhold. Barnekoret som jeg har hatt gleden av å høre her i gudstjenesten fikk jeg også møte på en øvelse. For en stor og fin gjeng! Synge godt kan de også; det er svært god klang i dette koret.

På Etter skoletid møtte jeg mange barn som villig stilte opp og danset for meg, før de lurte på både det ene og det andre om hva en biskop er og gjør. Blant annet lurte de på om det var mulig å ta selfie med biskopen, så dermed ble det en hel selfiekø!

Jeg hadde en svært berikende samtale med ledelsen i Tro og Lys i Lillesand; en gruppe jeg kjenner ganske godt etter et langt og godt samarbeid gjennom mange år. Også her var det nyttige og viktige innspill som jeg tar med meg og vil følge opp.

Deretter var det hverdagsgudstjeneste i Tingsalen, og det var fint å se hvordan barna var delaktige i gjennomføring av de ulike oppgavene. Det ble en flott gudstjeneste som jeg håper dere fortsetter å utvikle. Her var det mange som fikk et godt og viktig møte med kirken.

Som jeg allerede har nevnt så har jeg vært på aketur med ordføreren og KUP. Det er flott at KUP er på plass i Lillesand; det har det vært jobbet grundig og godt med for å få til. Kirkens Ungdomsprosjekt – altså KUP – ønsker å starte opp flere steder, og Lillesand er det første utenom Kristiansand som har fått dette til.

Varierte arbeidsformer

Det har vært fine samlingsstunder både morgen og kveld i Vestre Moland, Lillesand kirke og Justøya kapell under visitasen; fint ledet av prester og kantor.

Dere er i det hele tatt heldige i Lillesand som har flinke folk ansatt i staben. Det er viktig at dere som ikke er ansatte vet å ta vare på disse gode medarbeiderne som gjør det beste de kan for at Lillesand menighet skal være et godt sted å være.

Mye annet kunne vært nevnt; blant annet det flotte menighetsbladet dere lager og som jeg også får til mitt kontor.

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalen peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

- Fortsett med alt det gode som dere allerede gjør i menighetens regi. Her er det svært mye bra! Jeg slutter med til oppsummering og utblikket dere har i slutten av visitasmeldingen for det som dere ser på som veien videre. Det er en god retning som jeg deler.

- Til menigheten generelt, men spesielt til stab og menighetsråd vil jeg si: Dere er svært gode på enkeltsektorer. Nå er utfordringen for dere å bevege helheten mot et stort «vi», slik at dere drar enda mer i samme retning.
- Kirkebygg: Følg opp det som er omtalt i kirkebyggrapporten dere vil få tilsendt.
- Dere har to middelalderkirker som krever sitt. Forhåpentligvis vil det etter hvert komme noen ekstra midler fra OVF til vedlikehold av disse ut over det kommunen har ansvaret for å bidra med; følg med og sørg for at dere søker på disse.
- Til kommunen vil jeg minne om det jeg sa i vårt møte: Skriv oss inn i deres planer, og fortsett med å pleie den gode relasjonen med kirken.
- Det var spennende med de utfordringen vi var inne på i møte med ledelsen på Lillesand kjøpesenter. Jeg utfordrer dere til å følge opp denne samtalen.
- Fortsett med å arbeide for at dere skal få et funksjonelt tilbygg til Lillesand kirke. Jeg vil gjerne komme tilbake når dette står ferdig og skal gjøre mitt for at dette viktige bygget snart blir en realitet.!

-

Jeg drar fra visitasen i Lillesand sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki:

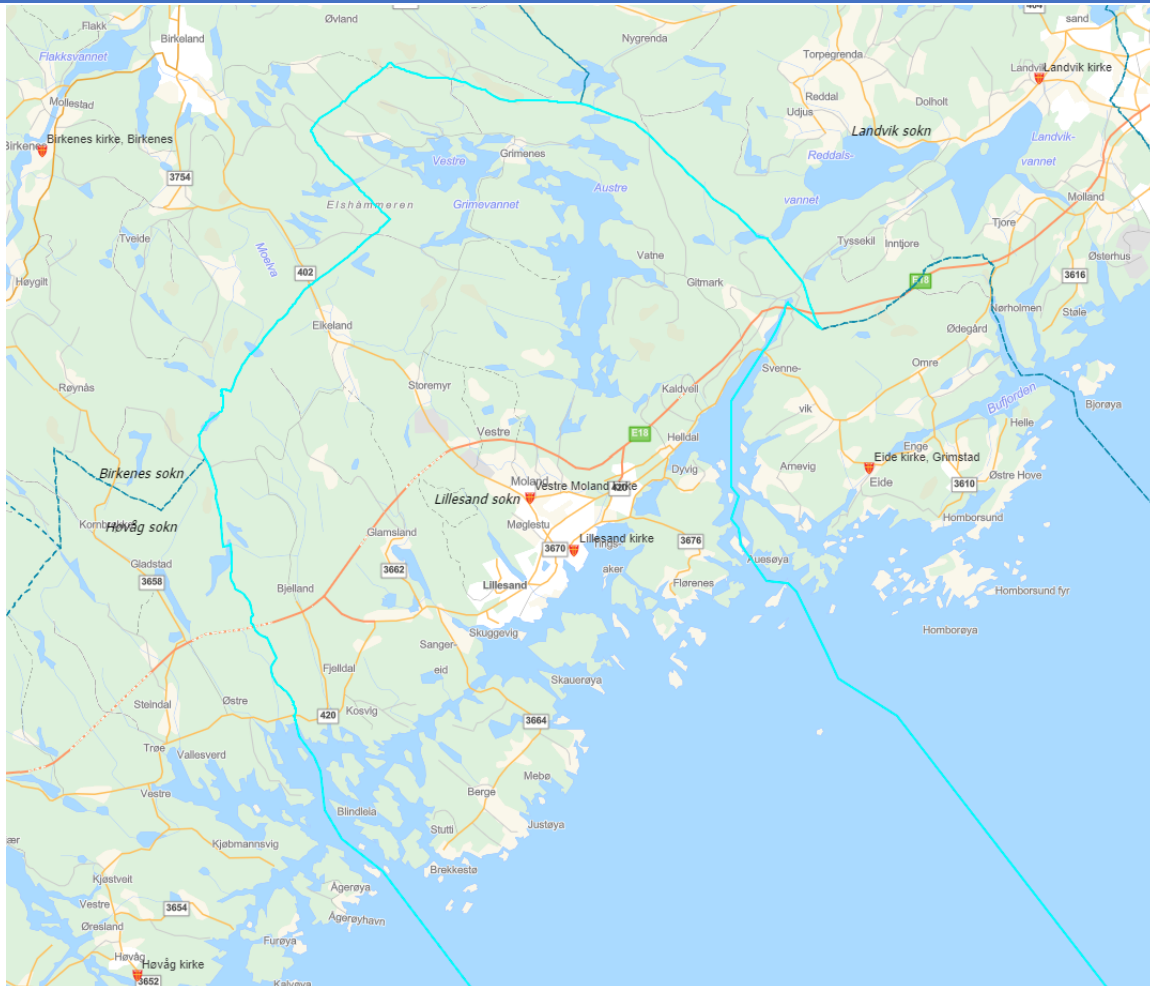
Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Agder og Telemark bispestol 21.januar 2024
Stein Reinertsen, biskop

VISITASMELDING FRA LILLESAND MENIGHET FOR JANUAR 2024

1. INNLEDNING

1.1 KART SOM VISER OMRÅDET VISITASMELDINGEN GJELDER FOR

1.2 KORT HISTORISK RISS SIDEN SISTE VISITAS

Perioden siden siste visitas kan i hovedtrekk deles i to faser. Første fire årene var påvirket av krevende problemstillinger både i stab og i relasjon stab/folkevalgte. En stor del av valgte menighetsråd 2015 – 2019 valgte å fratre/unnlot å møte i store deler av perioden. Det er viktig å si at på tross av dette utførte mange både i stab og blant frivillige viktig og godt arbeid.

I perioden 2019 – 2023 har det være fokus på legende og byggende arbeid. Selv om Frikirken og Normisjon trakk seg fra samarbeid om felles ungdomsarbeid høsten 2019, har menigheten gjennom utvidet formalisert samarbeid med kommunen og næringslivet videreført og utviklet ungdomsarbeidet i UNG. Menighetspedagogen har utviklet et godt og viktig arbeid blant barn og unge og vi søker nye gudstjenesteformer for å nå barnefamilier og de under 50 år. Kateketen har utviklet tilbud etter skoletid. Kantor er sentral i nytt barnekor og voksenkor. KUP er etablert med diakonalt arbeid i Lillesand, i samarbeid med menigheten. Kommunen har økt stilling for kantor til 100% (3 år prosjekt), og årlig betydelig støtte til KUP. Menighetshuset er totalrenovert og vi arbeider med nytt menighetsbygg. Vi har aktivt misjonsarbeid med fokus på Egypt siste 4 år. Høsten 23 også med nær 50 på tur til Egypt, hvorav 50% under 25 år. Med økt ressurs i staben er også det kollegiale teamarbeidet

betydelig styrket, også i forhold til frivilligheten. Kontakten med Justøya kapellstyre er også utviklet gjennom kontakt og møter.

2. SOKNET

2.1 GRENSER, FOLKETALL, KIRKEMEDLEMSKAP

Lillesand kommune har 11485 innbyggere pr 3. kvartal 2023. Av disse bor 9362 i Lillesand. 62,2 % er medlem. Sist år falt medlemsprosenten med 1,4%.

2.2 DEMOGRAFI, SOSIOLOGISK BESKRIVELSE (LEVEKÅRSUTFORDRINGER, TROS- OG LIVSSYNSMANGFOLD)

Lillesand er en vekstkommune med vekst i befolkningen. Balansen i alderssammensetning er god. Vi må likevel forvente en sterk økning i andelen eldre kommende år også i Lillesand.

Statistisk scorer Lillesand gjennomgående godt på velstand, skatt, utdanning mv, men undersøkelser viser betydelige utfordringer blant mange unge. Det har vært mobbesaker og andre reportasjer fra ungdomsmiljøet i Lillesand også nasjonalt. Problemene er sammensatt, men det arbeidsplanmessig.

Det har siste 2 år vært en betydelig andel flykninger fra Ukraina. Vi opplever disse er godt tatt imot og integrert i Lillesand. Menigheten har sammen med frivilligheten i Lillesand bidratt/vært initiativtaker til støttekonserter og tilbud til unge.

Av andre kirkesamfunn er særlig Frikirken, Pinsemenigheten og Baptistkirken aktive i Lillesand. Det samarbeides med disse særlig i forbindelse med fellesmøte og sommergudstjeneste. Hunanetisk Forbund samler en betydelig andel unge til borgerlig konfirmasjon.

2.2 LOKALSAMFUNNET- KULTUR- OG SAMFUNNSLIV

Sivilsamfunnet og frivilligheten er sterkt i Lillesand. Idrettslaget er veldrevet og samler mange i sitt arbeid. Det er bredt tilbud for barn og unge med korps, kor, malerklubb, musikkskole, «kampsport».

Det frivillige kulturlivet er sterkt med mange ressurspersoner. Profesjonelle musikere og teaterfolk samarbeider tett med lokale musikere og amatørkor. Det er bredt tilbud av kulturarrangementer på små, intime arenaer.

Det er også tillitsfullt og godt samarbeid på «kryss og tvers». Mange av oss er aktive både i kirkelige og kulturrelaterte sammenhenger, og nettverkene muliggjør mye verdifullt arbeid.

Det er også lokalrevy, kunstforening for bildende kunst mange kor og dyktige musikere innenfor de fleste sjangre.

Også politisk arbeides det tillitsfullt og godt med lite polarisering.

2.3 STATISTIKK

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Gudstjenester	90	79	84	106	108	101	117	110
-- hvorav familie- og ungdomsgudstjenester	11	6	2	25	28	15	30	12
--hvorav med nattverd	45	22	31	45	48	40	64	53
Totalt antall deltakere på gudstjenester	7818	5276	5427	10216	10395	11674	12591	13097
Totalt antall nattverdgjester på gudstjenester	1757	962	1193	2352	2501	2164	2990	3036
Antall konfirmerte	75	71	53	60	52	54	63	72
Antall døpte	46	51 (+ 7 i Høvåg) av 98	47 (+ 11 i Høvåg) av 85	59	32 av 34 fødte	68	56	54
Antall vigslar	6	9	8	8	9	15	13	20
Antall gravferder	63	53	41	49	59	53	54	52
Innmeldte i kirken	5	3	0	10	4	4	5	10
Utmeldte av Den norske kirke	35	29	28	39	25	32	80	43
Kirkeofringer (offer/kollekt) i kirkene i alt	388 700	212945	285364	346023	340318	315519	329479	388855
Innkomet offer/kollekt til egen virksomhet	155243	96529	119503	168195	153111	146633	86781	118174
Innkomet til menighetens misjonsprosjekt	95 069	127158	126726	81747	119076	72359	86781	83534
Innkomet ved menighetens givertjeneste	257 720	210035	269880	158170	194660	279030	233430	254711

3. ARBEIDET I MENIGHETEN

3.1 MENIGHETENS STRATEGI OG VISJON

Vi er på vei inn i en ny menighetsrådperiode og det kan hende dette endrer seg, men vår drøm er at Lillesand menighet skal være et raust, åpent og inkluderende folkekirkefelleskap. Et felleskap der troen vokser for de som blir med, og velsinger de som ennå ikke har funnet sin plass. Et felleskap der kjærlighet til Gud og mot til å følge Jesus vokser. Et felleskap der troen i de andre, sangene våre, og Guds tale til oss gjennom de andre, forvandler folks livstolkning.

Vi vil samle folk til gudstjenestegrupper og vise folk hva det betyr, for oss, at vi alle er elsket av Gud. Vi vil tjene Gud ved å lage et så godt oppvekstmiljø som vi kan og vi vil bygge småfelleskap så folk kjenner at de ikke er alene. Vi trenger å organisere oss så arbeidsbyrden blir passelig fordelt og folk opplever at de kan finne sin plass. Vi trenger tid sammen og vi trenger funksjonelle bygg for å vokse som folkekirkefelleskapet i Lillesand .

3.2 GENERELL VURDERING AV MENIGHETSLIVET/MENIGHETENS ÅNDELIGE SITUASJON

Jeg tror Lillesand menighet oppleves som en raus, åpen og inkluderende folkekirke. Vi har en god posisjon i forbindelse med begravelser, konfirmasjon og dåp. Vi er mangfoldige, og folk i byen ser at vi bryr oss om de unge og er bra for mange som er eldre. Vi har et godt samarbeid med bedehuset og kirkeakademiet. Det er mange konserter i kirka og i gudstjenestene er vi også kulturelt åpne og har mange musikalske uttrykk. Jeg tror ikke menigheten oppleves klam, men vi er mange som vil mye.

Kanskje oppleves folkekirkefelleskapet som litt lite nært for folk mellom 16 og 60 år. I forrige menighetsrådsperiode snakket vi sammen om menigheten som et åndelig hjem. Et sted der vi blir kjent, ber, takker og deler Guds ord sammen. Jeg tror vi jobber for å finne ut hvordan folkekirkefelleskapet kan bli varmere og mer nærende for troens liv. Det nye menighetsrådet er opptatt av gudstjenesteutvikling som fungerer godt for yngre generasjoner.

Det er en utfordring for felleskapsarbeidet at vi har tre gamle kirker som er bygget for en helt annen tid, der behovene for felleskap var annerledes. Vi søker å gjøre noe med dette, men ennå mer utfordrende er det at mange av de vi har døpt vokser opp uten å kjenne Jesus. Liturgien vår er rik, salmene har en solid tekst, og prestene forkynner så godt som de kan, men det synes som om folk mellom 16 og 60 ikke forstår hvorfor de skal gå jevnlig til gudstjeneste. Jeg undres på om Lillesand menighet oppleves som mange små øyer, eller satellitter, der folk kjenner liten tilhørighet til hverandre i troens rom. Jeg lengter etter at Gud blåser en kjærlighetsvind over vår by, så vi kjenner at vi hører til hverandre og følger han sammen.

3.2.1 GUDSTJENESTER: UTVIKLING AV GUDSTJENESTELIVET OG GUDSTJENESTEDELTADELSE

Temagudstjenesteutvalg i Lillesand har bestått av en trofast gjeng som vil at vi skal være ei åpen og inkluderende folkekirke. Noen ganger i året har vi invitert spesielle gjester til samtalegudstjenester, vi har invitert kor, og hatt Blues gudstjeneste, Bluegras messe, Reggae gudstjeneste, Bob Dylan messe, Tom Waits messe. Vi har også hatt kveldsgudstjeneste med Bjørn Eidsvåg og salmegudstjeneste med Eivind Skeie. Denne gjengen har også arrangert fortellerkvelder i Vestre Moland kirke som har åpnet kirken for folk som ikke kommer jevnlig. Fra 2018 til 2019 gjorde noen særlig populære gudstjenester at den gjennomsnittlige gudstjenestedeltakelsen ikke sank slik den har gjort resten av perioden. Vi fikk så pandemi og i perioden sett under ett har vi opplevd at gjennomsnittsalderen for den jevne gudstjenestedeltakelsen har gått opp og at den jevne gudstjeneste deltakelsen har gått ned.

Vi har ansatt Trosopplærer for å drive søndagsskole som en del av gudstjenesten så den er egnet for barnefamilie, men lokalene har vært vanskelige å drive søndagsskole i og det kom så få at vi måtte ta tak i dette på en annen måte.

Vi har fått i gang barnekor som kan synge på familiegudstjenester og trosopplærer/menighetspedagog er nå med å lager familiegudstjenester, med barn i fokus. Det fungerer godt. Barna kommer og er det dåp på disse gudstjeneste møter familiene mange andre barn.

Vi har de siste årene involvert konfirmantforeldre som er med å lager to gudstjenester i året. Vi har også startet med kveldsgudstjenester som skal være enklere enn en vanlig høymesse, den søndagen i måneden vi feirer høymesse på dagen i Justøy kapell. Vi er i ferd med å bygge opp gudstjenestegrupper og har håp om at det vil involvere flere frivillige og yngre folk. Det oppleves som vi er gode på å lage spesielle gudstjenester som folk liker, men de kommer ikke jevnlig av den grunn. Dette er en utfordring prestene og menighetsrådet jobber med. Vi vil gjerne at flere yngre skal oppleve gudstjenestene inspirerende og at de kjenner seg hjemme i gudstjenestefellesskapet. I det siste har vi også begynt å eksperimentere med hverdagsgudstjenester for småbarnsfamilier. Kveldsgudstjenestene og hverdagsgudstjenestene har enklere liturgi enn høymessene. Vi forsøker å få med oss intensjonen i de enkelte ledd, men gjør det enklere da vi har fått mange tilbakemeldinger om at høymesseliturgien har for mange ord. Vi vil søke om godkjenning av liturgier når dette har funnet en form vi er fornøyd med.

Antall nattverdgjester sank dramatisk fra 2016 til 2017 og økte noe før pandemien, men vi har ikke hentet dette inn igjen. Vi feirer nattverd og folk kommer, men når yngre folk kommer til gudstjeneste oppleves det ikke så selvsagt å gå til nattverd som det var med en del av de trofaste som i løpet av disse årene har gått bort.

3.2.2 KIRKELIGE HANDLINGER

Statistikken forteller oss at antall vigslar har sunket og antall gravferder har økt. Vi har i perioden siden sist visitas hatt korona år, og det er ikke lett å lese betydningen av dette. Antall døpte har sunket noe fra 2019, men vi har forsøkt å være fleksible og lage egne små dåpsgudstjenester når dette har vært ønsket. Satsningen på Babysang var nede da vi ikke hadde trosopplærer en periode fra sommeren 2018, men dette er i god utvikling. Vi håper dette sammen med barnekoret og satsningen på familiegudstjenester kan hjelpe oss å være relevante for nye småbarnsfamilier så de velger å døpe barna sine.

3.2.3 TROSOPPLÆRING OG ANNET BARNE- OG UNGDOMSARBEID

Vi har på nytt fått et «Barne, Tweens og familieutvalg» rundt den nye trosopplæreren. Det arrangeres Babysang, det sendes ut dåpshilsen og vi arrangerer Tårnagenthelg og Lys våken.. Trosopplærer har arrangert «Stjernerdyss» - samlinger for små barn og deres foreldre/besteforeldre. Barnekoret kom i gang i januar 2022 og det har samlet 25 til 30 barn.

For Tweens har vi «Etter skoletid» som er en slags klubb med andakt der det er trygge voksne. Disse drar også på turer i nærområdet og har blitt et populært tiltak som kan samle mellom 40-70 Tweens. Dette ledes av kateket og han har hjelp av trosopplærer og ungdomskontakt pluss en gruppe frivillige vitale pensjonister.

Konfirmantarbeidet er vårt største trosopplæringsarbeid for ungdom, Vi har hatt hjemme grupper, undervisningssamlinger i menighetshuset og i Lillesand kirke. De siste 2 årene har vi dratt på Konf Action som er en ukens leir. Vi har flyttet konfirmasjonen til etter sommerferien for å la dem være på leir før de konfirmeres. Kateket har hovedansvaret for undervisningen og organiseringen av konfirmasjonsundervisningen og har fast med seg ungdomskontakten på dette. Sokneprest er innom på noe undervisning, har hatt smågrupper og vært med på leirene. Konfirmantarbeidet er populært og mange har blitt med de tre siste årene. Konfirmanterne har blitt engasjert i menighetens misjonsprosjekt med info, innsamling og SUP» stafett i havnebassenget.

Menigheten har et Ungdomsutvalg som har overtatt ansvaret for «UNG». Her er det kafe hver tirsdag fra 18-21 med 20-60 unge og tett samarbeide med Lillesand ungdomsklubb. Ungdomskontakten og en ungdomsarbeider i en liten stilling er ansatt for å være tett på ungdomsmiljøet. De mest trofaste lite eldre ungdommene samles til UNG-Pluss som er en månedlig samling for samtaler om tro, ledertrening og mat. Dette har vært hjemme hos ungdomsarbeideren med ungdomskontakten. En gruppe ungdommer var i høst med på Egypttur og på UT konferansen. Arbeidet med de eldre ungdommene er under stadig utvikling. Menighetens ansatte jobber for å supplere det gode arbeidet som drives av vår samarbeidspartnere i Mekkegruppa, KRIK og kommunes ungdomsklubb.

3.2.4 VOKSENARBEID

Menighetens fredagstreff har rundt 20 eldre på samling hver fredag. De har andakt, allsang, opplesning, musikk og besøk av aktuelle personer. Prestene har andakt der jevnlig. På vinteren er det tilbringertjeneste til Fredagstreffet. Prestene har også andakter på sykehjemmene. Videre har det etter korona tiden blitt etablert «Mannskvelder» der godt voksne menn samles til et godt måltid og et interessant tema på menighetshuset. En slakter i forrige menighetsråd har gode kontakter i sjømannsforeningen og dette har vært et populært tiltak.

Opprustning har Tingsalen har i perioden siden forrige visitas vært en sosial arena som har samlet flere enn «Hus-styret» til dugnad og felleskap. NMS har flere grupper i menigheten og det har nå blitt startet kor for voksne. Bibeltimer har vi hatt sammen med Bedehuset. Vi har samarbeidet med «Kirkeakademiet» i Lillesand som er vitalt og menigheten har i egen regi arrangert flere fortellerkvelder i Vestre Moland kirke. Her har for eksempel «Paulus», «Kvinner i det gamle testamentet» og «Paktens ark» vært tema.

En periode har vi hatt keltisk kveldsbønn annen hver uke i Lillesand kirke. Lavt budsjett og høye strømpriser har gjort at vi ba i en iskald kirke og oppmøtet har vært variabelt, men jevnlig har vi møttes der til bønn. Vi har de to siste årene forsøkt å lage menighetstur til Havglimt med yngre familier, men det har ikke blitt nok påmeldte.

3.2.5 DIAKONI

Den største diakonale satsningen i denne perioden har vært i forhold til ungdom. UNG data undersøkelsen viser at Lillesand har et vanskelig ungdomsmiljø og vi har erfart dette. Vi har ansatt ungdomskontakt og ungdomsarbeider som har vært tett på dette og vi har brukt mye tid og krefter på å

få KUP Kristiansand (Kirkens ungdoms prosjekt) til å starte arbeid i Lillesand. KUP i Kristiansand og kommunen har vært positive og vi er kommet langt i den første 3 års perioden av dette. Det er nå to fungerende KUP grupper med ungdom i Lillesand. I tillegg to ansatte fra KUP har gruppene 6 frivillige voksne hvor av 4 av disse har vært lokale. Gruppene møtes en gang i uken på Frivillighetssentralen og spiser sammen, før de deretter kjører ut på en aktivitet. De har i løpet av året også gjennomført turer med overnatting. Det oppleves særlig viktig at dette får fortsette, men det er ressurskrevende.

Flyktningmottaket «Sana» tok imot en del eritreiske flyktninger i Limbo. Vi har i perioden gjort forskjellige tiltak for å støtte disse. Vi hadde besøk av Arne Viste fra Plog i Stavanger og gav dem «jobb» på kirkegården, vi ble kjent med dem og hadde en diakon i en liten stilling som ledet dette. Sana ble lagt ned og de eritreiske flyktningene flyttet. Siden har vi hatt tiltak for Ukrainere som kom til byen. Filadelfia samler flere av disse til middager på onsdager og deler ut mat, så det er et fungerende tilbud for dem der.

I 2019 fikk menighetsrådet i gang en grønn gruppe som dro på klima konferanse i Bergen. Det ble plantet trær og blomsterkrukker ved Lillesand kirke og satt ut benker. Menigheten har blitt grønn menighet og vi har også hatt fokus på klima og miljø i temasamlinger og gudstjenester.

Vi har i perioden hatt samarbeid med familiesenteret i byen og soknepresten har sammen med leder av familiesenteret hatt foreldreveiledningskurs for tenåringsforeldre i menighetshuset. En periode samarbeidet vi med Areopagos og hadde kurs i aktiv lytting, «Lyttende kirke». Etter noen samlinger med dette kom Korona og vi har nå en samtalegruppe igjen. Vi har i perioden arrangert flere Eneagram kurs.

Ut over dette har frivillige har delt ut blomsterhilsen til jublanter gjennom hele året. Menigheten mangler diakon, men sognepresten har svært mange som kommer til samtale. Diakon i Grimstad menighet er ansvarlig for sorggrupper i hele prostiet.

3.2.6. MISJON

Menigheten har et aktivt misjonsutvalg. Vi har siste 4 årene hatt prosjekt i Egypt ser menigheten har et betydelig engasjement. 50 personer besøkte Egypt og arbeidet i oktober 2023, halvparten under 25 år og halvparten fra Lillesand.

Vi søker gjennom prosjektet å motivere til misjon og kunnskap om dette, i tillegg til selve innsamlingen. Det arrangeres SUP brettstafett årlig til inntekt for misjonsprosjektet. Det er årlig basar, jevnlig ofringer mv. Høsten 2022 besøkte biskop Thomas oss i Lillesand og møtte både ansatte, menighetsråd og mange unge.

NMS driver et godt og aktivt arbeid i Lillesand, og samarbeidet med dem er godt og berikende.

3.2.7. GIVERTJENESTE

Menigheten har en ganske stabil givertjeneste som årlig bidrar med rundt 200.000kr. Det har vært utfordrende å øke denne, mens vi har lyktes i prosjektfinansiering av f eks bord, soler og nytt kjøkken og maling på Tingsalen, og for tiden søker vi på samme måte å realisere benkeputer til Lillesand kirke. I tillegg samles det inn over 100.000kr årlig til misjonsprosjektet.

Generelt står NMS som samarbeidende organisasjon sterkt, og de samler inn millionbeløp gjennom julemesse og gjenbruksbutikk på Lillesand senter.

Offergaver i kirkene er stabilt, men vi har økt andelen offer til eget arbeid.

3.2.8. KIRKEMUSIKK

Kirkemusikken er en integrert og viktig del av gudstjenestene. Gjennom godt samarbeid med Lillesand kommune fikk vi økt stillingsprosenten fra 80% til 100%, foreløpig for 3 år. Det er siste 2 årene etablert 2 nye kor i menigheten. Barnekoret øver ukentlig og har rundt 30 barn som medlemmer. Koret synger på noen gudstjenester og besøker også institusjonene for eldre. LUX er et voksenkor som ble etablert i 2023 med ca 20 på øvelser. De holder nå på å øve in repertoar for deltagelse på konserter og i gudstjenester. I tillegg har vi en forsangertjeneste i Lillesand, både på «vanlige» gudstjenester og på kveldsgudstjenester. Ved høytidsgudstjenester, og noen andre gudstjenester slik som konfirmasjon, inviterer kantor inn solister og/eller band. Vi har også gudstjenester med tematisert musikkpreg. Eksempler på dette er gudstjenester med musikk av Eivind Skeie, Tom Waits, Bob Dylan, Bob Marley mv. I slike gudstjenester samarbeider vi med eksterne musikkrefter. Vi søker også å involvere musikere fra vår lokale musikksskole. Koralboka ligger i et høyt toneleie, og vi har valgt å tilpasse slik at det blir lettere å delta i menighetssang under gudstjenestene. Vi har pipeorgel i begge kirkene og elektrisk orgel i Justøya kapell (som eies av egen stiftelse). Pipeorgelene trenger utbedringer som vi pr nå ikke har økonomisk anledning til å foreta.

3.2.9. INTEGRERING AV MENNESKER MED SPESIELLE BEHOV OG NYE NORDMENN

Lillesand menighet samarbeider tett og godt med en aktiv lokal Tro og lys gruppe. De deltar regelmessig på gudstjenestene med oppgaver som kirkeverter, tekstlesere og klokkefunksjoner. Mange frivillige i menigheten deltar aktivt i Tro og lys-arbeidet. Vi har samlebøker mv i blindeskrift. Tilgjengeligheten er god i Lillesand kirke, men vi arbeider med forbedrede løsninger for bevegelseshemmede i Vester Moland kirke. I forbindelse med Ukraina-krigen har mange fått opphold i Norge. Det mobiliserte og menigheten tok initiativ til et samarbeid med andre frivillige der vi fikk laget oversikt over alle tilbud for særlig barn og unge i Lillesand, beskrevet på norsk, engelsk og ukrainsk. Det ble gjennomført en støttekonsert i fullsatt Lillesand kirke med innsamling og stor deltagelse fra ukrainere i Lillesand.

Vi søker på ulike måter å integrere i våre ulike aktiviteter, men må nok innse at vi her ikke har lyktes som ønskelig.

3.2.10.KULTUR OG SAMARBEID MED DET ALMINNELIGE KULTURLIVET

Vi har et godt fungerende kirkemusikalsk utvalg med representanter for bredden innen kulturlivet i Lillesand. Lillesand kirke er byens storstue, og det er jevnlig kulturarrangementer i kirken. Før jul er det f eks konserter med VAMP, alle lokale kor har julekonsert, lokale profesjonelle musikere og sangere har konsert og et lokalt kor benytter kirke for konsert. Menigheten inviterer til sang/salmekvelder der vi samarbeider med byens kor og sangkrefter.

Vi har benyttet profesjonell forteller til å lese bibelfortellinger. Som nevnt inviterer vi også lokale kulturkrefter til å bidra på gudstjenester med særlig musikkpreg. Barnekoret synger ved julegrantenning. Vi søker også å involvere barn fra musikksskolen, selv om dette har potensial for videre utvikling.

Vi har et godt samarbeid med Lillesand kirkeakademi, også gjennom felles arrangementer. Vår kantor er høyt respektert i det lokale kulturlivet. Det gir gode muligheter for tett og godt samarbeid.

3.2.11.MENIGHETSRÅDETS ARBEID – HVORDAN DETTE FUNGERER

Menighetsrådet har siste 4 årene arbeidet med noen hovedfokus.

- Revitalisere barne- og ungdomsarbeidet.
- Spisse vårt diakonale fokus mot behov blant unge i Lillesand.
- Øke frivilligheten og deltagelsen
- Pusse opp Tingsalen og arbeide med nytt menighetsbygg.
- Bygge gode fellesskap i smågrupper og i gudstjenester.

Vi opplever at det har vært et godt fungerende råd. Vi har vært bevisste på å skille fellesrådsansvaret fra menighetsrådets ansvar. Det opplever vi har vært viktig og riktig i en tid med fortsatte utfordringer innenfor fellesrådsområdet.

Barne- og ungdomsarbeidet var utfordrende for 4 år side. Vi har gjennom ansettelse av menighetspedagog etablert et arbeid rettet mot barn. Det er nå babysang, Lys våken samling, barnekor og arbeid med barnefamilier.

Vi har sikret drift av UNG som ungdomsklubb med 100% stillingsressurs i samarbeid med kommune og næringsliv, og vi arbeider med å gi godt tilbud til unge med særlig behov gjennom etablering av KUP Lillesand, der menigheten er samarbeidspartner og pådriver. Vi har fått etablert en struktur med mange frivillige som ansvarlig deltagende i ungdomsråd, kirkemusikalsk utvalg, misjonsutvalg, grønn gruppe, temagudstjenestesutvalg, grønn gruppe, økonomiutvalg mv.

Tingsalen er totalrenovert og vi arbeider planmessig med realisering av nytt menighetsbygg tilknyttet Lillesand kirke.

Det er synkende deltagelse i våre gudstjenester, med høy gjennomsnittsalder. Vi samler mange til spesielle gudstjenester, men får ikke til overgangen til det «vanlige» gudstjenestelivet. Vi har ikke lykket med å etablere søndagsskole. Derimot samler kveldsgudstjenester og hverdagsgudstjenester nye til menigheten.

Det avholder ca 10 årlige møter. Det er kontakt med husstyret for Justøya kapell og med Høvåg menighet. Samarbeidet med kommunen er meget godt, noe som har bidratt til at vi får midler til UNG, kantor, planarbeid nytt menighetsbygg og KUP fra kommunen. Vi arbeider mye med en 3 delt finansiering der kommune, næringsliv og menighet bidrar 1/3 hver, og med 3 års prosjektperioder.

Menighetsrådets medlemmer har engasjert seg aktivt også i ulike utvalg og det er godt fremmøte og stort engasjement i arbeidet.

3.2.12 STABENS ARBEID – HVORDAN DETTE FUNGERER

Staben arbeider med sine felt og samarbeidet fungerer greit nå. Vi har dratt på utflukter, flere år i denne perioden har staben vært på Krik sin leir på Geilo i januar. I koronatiden var det stor vilje til omstilling og tilpasning.

Det må her nevnes at vi har i perioden siden sist visitas vært påvirket av konflikter. I 2017 og 2018 var det lite fordelaktige avisskriverier om menigheten. Det var en langvarig faktaundersøkelse, konflikthåndteringsprosess og to ansatte (organist, trosopplærer) er sluttet i forbindelse med konflikter. De ansatte på kirkegården har også hatt lite med resten av staben å gjøre og disse har nå siden høsten 2023 hatt personalledelse fra kommunen. Kritiske røster ble valgt inn i menighetsråd og fellesråd og dette har i noen grad påvirket klima mellom noen i menighetsrådet/fellesrådet og noen i staben.

Det har vært en del utskiftninger og utfordringer i denne perioden, men staben har tatt tak og står på for Lillesand menighet. Det har vært satsning både på ungdom, musikk, og arbeid med barnefamilier.

4. KIRKELIGE RÅD OG ANSATTE

4.1 Menighetsråd, navneliste

- Gunnar Kulia f. 1957
- Kirsten Cecilie Vennesland f. 1964
- Erling Gitmark f. 1954
- Silje Nordal Larm f. 1984
- Magne Stanley Aartun f. 1957
- Georg Amodei Nilsen f. 1948
- Kristian Areklett Rygg f. 1994
- Trygve Raen f. 1951

Varamedlemmer

- Linn Berge Roland f. 1971
- Nina Elin Askbo f. 1954
- Nils Bernt Sørbotten f. 1954
- Anne Jorunn Syvertsen f. 1966

4.2 Fellesråd, navneliste

- Erling Gitmark Representant Lillesand
- Georg Amodei Nilsen Representant Lillesand
- Per Magne Qvalben Representant Høvåg
- Vivian Hamre Representant Høvåg
- Nils Martin Andersen Kommunal representant
- Steinar Floberg Geistlig representant

4.3 Ansatte, navneliste – stilling, stillingsstørrelse og arbeidssted

• Hans Egil Hansen	Kirkeverge	100%
• Anne Berit Repstad	Administrasjonssekretær Høvåg	50%
• Anne Berit Repstad	Menighetssekretær Lillesand	50%
• Charlotte Hansen Meszaros	Kirketjener	60%
• Helgi Jacobsen	Kateket	100%
• Inger Sørdal	Renhold	5,33%
• Jorunn Ravnevand	Gravplasskonsulent	80%
• Kathrine Areklett	Ungdomsarbeider Lillesand	20%
• Ingunn Brandsæter	Trosopplærer	50%
• Kjellfrid Ribe	Kirketjener	50%
• Helge Hodøl	Organist Høvåg	
• Monica Gislefoss	Ungdomsarbeider Høvåg	30%
• Solveig Vindholmen	Kantor	100%

• Raimond Bruseland	Trosopplærer Høvåg	50%
• Thomas Larm	Ungdomskontakt Lillesand	80%
• Thomas Larm	Kirketjener	20%

5. KIRKEBYGG OG GRAVPLASS

5.1 KIRKENE – KORT BESKRIVELSE OG VURDERING

Lillesand kirke

Lillesand kirke er en nygotisk langkirke i tre oppført i 1889. Kirken kneiser over Lillesand by og har 490 sitteplasser. Den ble restaurert i 1979, og fikk nytt orgel i 1981. Denne kirken brukes sjeldent til begravelser, men til gudstjenester og store konserter. Siden sist visitas er det laget to toalett i våpenhuset og ett kjøkkenskap. Dette er en veldig god løsning.

Menigheten ønsker å bygge ett menighetshus i tilknytning til kirken. Dette har menigheten jobbet med i mange år.

Orgelet i Lillesand kirke er en skatt da det opprinnelige August Nilsen orgelet finnes i svellverket, men resten av orgelet lider under den dårlige jobben som ble gjort i 1981. Det er på tide at Lillesand kommune sin hovedkirke får ett fantastisk orgel forankret i August Nilsens arv.

Vestre Moland kirke

Vestre Moland kirke er en romantisk steinkirke fra ca. 1150, utvidet til korskirke i 1797. Tåret er fra ca 1900 i nygotisk stil. Altertavlen er fra 1630, prekestolen fra 1660 og i kirken henger et kirkeskip fra 1784. Det er foretatt flere overmalinger og restaureringer opp gjennom årene.

Orgelet er i dårlig stand og krever en skikkelig overhaling. Dette orgelet er det meste brukte ved begravelser og er i så dårlig stand at det når som helst kan bryte fullstendig sammen og begravelsene må da foregå uten musikk fra orgelet.

Justøy kapell

Dette er ett vigslet bedehus som ble bygget om til kirke i 1902. Kapellet er eid og drevet av et eget styre der soknepresten er representert

5.2 ANDRE BYGG

Tingsalen

Tingsalen menighetsnter ble i 1981 kjøpt fra Avholdslaget i Lillesand. Bygget ble da restaurert innvendig. Utvendig ble bygget pusset opp og det ble tilført ett tilbygg.

I 2018 ble bygget malt innvendig og gulvet ble pusset. I 2020 ble lydplater montert i taket for å stoppe sterk etterklang i rommet og vi satte inn nytt kjøkken. I 2022 ble taket restaurert og bygget malt på utsiden

5.3 TILTAK GJORT SIDEN FORRIGE VISITAS (KORT BESKRIVELSE)

Ny rullestolrampe ved Lillesand kirke er kommet opp og to toaletter og ett kjøkkenskap. Siden sist visitas har det kommet opp en ny anonym urnelund. Det er planlagt og satt av penger til to nye navnedde minnelunder.

6. KOMMUNEN OG KIRKEN

6.1 GENERELLE VURDERINGER

Kirkevergen mener det er for få faste møtepunkter mellom kommunen og fellesrådet. Han mener at det ikke har vært noe nærmere samarbeid siden sist visitas.

6.2 KIRKEN I KOMMUNEPLANENE: ØKONOMI, HELSE, OPPVEKST, KULTUR MM

Fra fellesrådets side kan man si at kirken i liten grad er gjenspeilet i kommunens planer. Dette ble tatt opp i sist visitas, men det har ikke endret seg. Det har vært konflikt og kommunen har overtatt ansvaret for drift av kirkegårdene og arbeidsgiveransvaret for de ansatte på kirkegårdene. Det har lenge vært en fastlåst situasjon og fellesrådet var takknemlige for at kommunenes politiske ledelse var villige til å hjelpe oss med dette.

Fra menighetsrådet side opplever vi samarbeidet godt i forhold til musikk satsningen vår, samarbeidet med SLT koordinator og samarbeidet for vår og kommunens ungdomskontakter. Kommunen har vært veldig positive til vår satsning på KUP, samarbeidet med «familiekontoret», «psykisk helse», og samarbeidet i psykososialt kriseteam har også vært godt.

6.3 EVENTUELLE NYE KOMMUNALE PROSJEKTER/PLANER/SAKER

Kommunen har bevilget penger til å planlegge nytt menighetshus ved Lillesand kirke.

Siden sist visitas har vi fått noe penger til lydanlegg og det er oppgradert, men trenger mer for at dette skal bli virkelig godt.

6.4 SAMARBEID KIRKE - SKOLE - BARNEHAGE

I Lillesand menighet og Høvåg menighet samarbeider vi med alle skolene og barnehagene i Lillesand kommune, både de kommunale og de private.

For skolene arrangerer vi tradisjonsrike skolegudstjenester i Lillesand kirke, Vestre Moland kirke, Høvåg Kirke og Justøy kapell. Dette gjelder for barneskoler, ungdomsskoler og videregående skoler. I tillegg tilbyr vi ulike aktiviteter for skolene, der elevene besøker kirkene for å lære om historie, kultur, symboler, lokale tradisjoner, kirkens rolle, kirkemusikk, ritualer, osv. Kantoren møter også skolene når temaet er kirkemusikk. Kantoren deler informasjon og musikk med elevene, og de får muligheten til å prøve å spille på orgelet. Kateketen besøker også skolene for å fortelle Bibelens historier, om kristendommen i samfunnet og Bibelens tidslinje.

For barnehagene arrangerer vi både julespill/vandring og påskespill i Lillesand kirke og Høvåg kirke. I adventstiden kommer barnehagene til kirken for å høre om julen gjennom fortelling, julespill og vandring, der ulike sanser blir brukt for å formidle julens budskap.

Påsken har tilsvarende arrangementer med påskespill og vandring. Samarbeidet med skolene og barnehagene er svært positivt, og vi i kirken jobber kontinuerlig med å utvikle tilbudet.

7. SAMARBEID MED ORGANISASJONER OG MENIGHETER

7.1 SAMARBEID MED KRISTNE OG HUMANITÆRE ORGANISASJONER/INSTITUSJONER.

Frivillige fra Den norske kirke (Dnk) og Frikirken har arrangert "Familiesamlinger med taco" sammen i menighetshuset Tingsalen hver fredag i måneden. Dette fellesarbeidet har involvert familier (25-50 personer) både fra Frikirken og Dnk. På samme måte fungerer JuniorKrik, som samler 60-80 Tweens annenhver fredagskveld i Holtahallen. Dette initiativet ble etablert da vi drev UNG sammen, og selv om det ikke er en organisatorisk del av Dnk, er det hovedsakelig medlemmer fra Dnk som driver det. Ansatte i Dnk, pastoren i Frikirken og noen frivillige holder andakter på disse samlingene, men samlingene tilhører ikke direkte Dnk. Dette gir dem frihet til å organisere egne turer og bygge fellesskap uten at staben tar for mye styring. Samtidig er de glade for at vi støtter dem, og det er naturlig at vi bidrar. For eksempel deltar vi på konfirmasjonsleir til Konf Action.

KUP Kristiansand er vår nyeste samarbeidspartner. Vi inviterer dem til Lillesand, har etablert en lokal styringsgruppe og jobber med finansiering, frivillige og en god tilknytning til byen. KUP samarbeider med forebyggende avdeling i kommunen (SLT), det kommunale hjelpeapparatet, ungdomskontaktene, skoler og Lillesand Menighet. Dette betyr at vi ber våre støttespillere om midler til KUP, midler som vi ellers ville trengt til ungdomsarbeid i vår egen organisasjon. Vi er svært takknemlige for samarbeidet med KUP.

Justøy kapell eies av innbyggerne på Justøy og har et eget styre som velges på eget årsmøte. Vi har arrangert gudstjenester der en gang i måneden og i høytidene. Soknepresten har i perioden vært medlem av kapellstyret. Det har vært en foryngelse av styremedlemmene i denne perioden, og nye krefter tar over styringen. Justøy er heldige som har et eget kapell og et styre som arbeider for det.

Menigheten har jevnlig hatt bibeltimer sammen med Bedehuset og samarbeidet med Lillesand kirkeakademi. Vi har også støttet "Karis Jul", som er et lokalt initiativ for mennesker som har "falt utenfor" av ulike grunner.

7.2 SAMARBEID/FORSØKSORDNINGER MED ANDRE SOKN OG FELLESRÅD.

Soknepresten i Høvåg menighet har en del av sin stilling i Lillesand menighet, og fellesrådet består av medlemmer fra både Høvåg menighet og Lillesand menighet. Vi har gjennomført felles misjonsprosjekter, der medlemmer fra Birkenes menighet og Høvåg menighet deltok på Lillesand menighetstur til Egypt. Imidlertid har vi hatt begrenset kapasitet til samarbeid med andre sokn og fellesråd. NMSU var også medarrangør på denne turen..

7.3 SAMARBEID MED ANDRE KIRKESAMFUNN

Vi har samarbeidet med Filadelfia (Pinse kirke), Misjonskirka (Misjonsforbunds kirke), Betel (Baptist kirke) og Frikirka (Evangelisk-luthersk kirke). Dette samarbeidet inkluderte pastorsamlinger som vi har deltatt på, og to ganger i året har vi feiret gudstjeneste sammen.

Dette har skjedd på Bibeldagen om vinteren i Lillesand kirke, og i begynnelsen av Lillesandsdagene har vi hatt felles utegudstjeneste.

Vi hadde også felles ungdomsarbeid med Frikirka, kalt UNG – Ungdom Nærmere Gud, som pågikk fra 2000. Imidlertid trakk Frikirka seg ut av dette samarbeidet i 2020. Dette var en følge av nødvendige prioriteringer, og selv om det var en utfordrende prosess, har vi fortsatt UNG-arbeidet uten deres deltakelse siden den gang.

8. FREMTIDSPERSPEKTIV

Det oppleves at menigheten har etablert en god kontaktflate gjennom kirkelige handlinger, ungdomsdiakoni, og det musikalske arbeidet, inkludert arrangement av konserter med innleide band. Svakheter kan imidlertid finnes på ulike områder, og det kan være behov for en sterkere opplevelse av at vi utgjør et trosfellesskap som deler livet sammen.

For å adressere dette ønsker vi å:

1. Jobbe med frivillighetsstruktur i gudstjenestegrupper, der vi sammen lager og feirer gudstjenester. Vi bygger også opp hverdagsgudstjenester og kveldsgudstjenester med en annen profil enn vanlige høymesser.
2. Utvikle møteplasser der mennesker, også i alderen 16-70, jevnlig kan samles i mindre fora, smågrupper, bibelgrupper og temagrupper.
3. Søke å gjøre Lillesand kirke mer funksjonell gjennom et tilbygg.
4. Jobbe for tett samarbeid mellom frivillige og stab/prester.
5. Opprettholde fokuset på ungdomsdiakoni og kor for barn og voksne.

Visitasmelding

Høvåg sokn, visitas 16.-21. januar 2024

Menighetens og bygdas egenart

"Enhet i mangfold" har vært mye brukt som beskrivelse på menigheten i Høvåg. Kirke og bedehus går hånd i hånd. Her er mye god vilje og engasjement, lite konflikter og mange gode relasjoner. Det er generelt god oppslutning om det som skjer i menigheten, også blant barn og ungdom, og det er et godt og aktivt samarbeid med lag og foreninger i bygda. Flere av de samme menneskene tar lederansvar i menighetsliv og i bygdas ulike grupper og lag. I tillegg til at det bare finnes én menighet i Høvåg, er det også én skole, ett sykehjem og én butikk. Dette, sammen med organisasjonslivet, er viktig for opplevelsen av å høre sammen. Høvåg har ikke noe sentrum. Offentlige bygninger og samlingssteder har spredt lokalisering.

Fra gammelt av livnærte folk seg av jorda og sjøen. Det var mange sjøfolk og loser fra Høvåg, og "alle" fisket. I dag er få sysselsatt i primærnæringer. Det finnes en rekke små og mellomstore bedrifter, og mange jobber utenbygds. Veien er kort til Kristiansand og andre sørlandsbyer. Utbyggingen de siste årene har skjedd i langsomt tempo. Det bygges på frittstående tomter og i små boligfelt. Svært mange bor i enebolig. Lokalbefolkningen er nå en god blanding av gamle Høvåg-slekter og nyinnflyttede. Få av bygdas innbyggere har flerkulturell bakgrunn. Kommunen har i svært liten grad ønsket å bosette flyktninger her pga dårlig kollektivtilbud og for stor avstand til sentrumsfunksjoner i Lillesand. Bygda har ingen kommunale boliger eller bofellesskap for psykisk utviklingshemmede. Generelt er de sosioøkonomiske forholdene trygge og jevne.

Store deler av Blindleia ligger i Høvåg, og sommer med båt- og sjøliv er en viktig del av høvdingenes identitet. Befolkningen av sommergjester er stor, med mange private hytter og en stor campingplass (Skottevig). "Sommergjestenes gudstjeneste", olsok-gudstjenesten på kirkebrygga og sommergudstjeneste på bedehuset på Ågerøya samler fastboende og sommergjester.

To hvite hus tett i tett

Høvåg kirke er opprinnelig en middelalderkirke. Den nye forskningsbaserte praktboka om Høvåg kirke, som kom i 2023, anslår at kirka ble bygd ca år 1200. Kirka ble utvidet i flere omganger på 1700- og 1800-tallet. Kirkerommet har en særpreget T-form, noe som gir nærhet mellom prest og menighet. Rødt er den mest fremtredende fargen på interiøret, noe som gir kirkerommet varme. Sammenliknet med noen av de mer kjente middelalderkirkene har Høvåg lite prakt, og knapt noe er bevart fra middelalderen. Men Høvågfolk er glade i den vakre kirka si!

Høvåg bedehus ble innviet våren 2004 etter en opphetet lokaliseringsdebatt, og avløste det hundre år gamle Hæstad bedehus. Bygdas øvrige bedehus var da helt eller nesten helt gått ut av bruk. 20 år etter er det bred enighet om at lokaliseringsvalget var meget vellykket. Det har lagt til rette for mye godt samarbeid mellom kirke og bedehus. Bedehuset er stort og moderne, med alle fasiliteter. Å bygge det var et praktisk og økonomisk krafttak, men lånet er for lengst nedbetalt. Bedehuset er en egen stiftelse, med eget styre. Samtidig fungerer det som menighetshus. Ikke minst mange aktiviteter for barn og ungdom holder hus her. Den norske kirke i Høvåg har rause betingelser.

Kirke og bedehus samarbeider bl.a. om følgende: Ungdomsarbeid, inkludert ungdomslederstilling på innsamlede midler, fulldistribuert kalender hvert halvår, menighetsblad, og felles kontorlokaler i

bedehuset. Deler av arbeidet er overlappende. Tilhører barnekoret bedehuset eller Høvåg menighet? Hva med eldretreff? Det er ikke så viktig.

Noen i Høvåg har sin primære menighetstilknytning i utenbygds menigheter. Noen har en delt tilknytning: Til menigheten i Høvåg, og til en utenbygds menighet utenom Den norske kirke.

Dåp

De siste årene har dåpstallene stort sett ligget litt over fødselstallene. Dette skyldes at en del (midlertidig) utflyttede høvdinger kommer «hjem» for å døpe sine barn. Nesten hvert år er det også en konfirmant eller to som blir døpt.

Den lave dåpsprosenten i 2022 (23 fødte, bare 12 dåpshandlinger) veies opp av rekordhøye dåpstall i 2023 (pr. 24.11.23 er det gjennomført og meldt 21 dåp i soknet, i tillegg til at et Høvåg-barn er døpt i et annet sokn).

Trosopplæring og barnearbeid

I 2005 var Høvåg så heldig å bli prosjektmenighet i den da ferske trosopplæringsreformen. To medarbeidere ble ansatt, hver i 50% stilling, og menigheten kom raskt og entusiastisk i gang med utvikling av nye tiltak.

Fra før hadde menigheten et velfungerende dåpsutvalg som bl.a. hadde utviklet årlig julevandring for 4- og 5-åringene og påskeskole for 6-åringene. Til julevandringen var det blitt sydd kostymer til både voksne og barn. Det fantes også kontinuerlig arbeid som barnekor, søndagsskole, jenteforening og gutteklubb.

De siste årene har trosopplæring og øvrig barnearbeid blitt utviklet ut fra dette. Det store bildet er at svært mange barn og familier i Høvåg er i kontakt med menighetens arbeid, litt eller mye. Oppslutningen om det enkelte tiltak fremgår av statistikken. Den varierer fra grei til kjempegod. Vi skulle alltid ønske at den var enda bedre. Tallene endrer seg såpass mye fra år til år at jeg ikke synes det er så lett å avlese så mange tydelige trender.

La meg trekke frem noen ting jeg synes vi får til, og som jeg er takknemlig for:

- På familiegudstjenestene har vi høy grad av involvering av barna. De er lette å be, og gøye å samarbeide med.
- Vi har veldig ofte skuespill på familiegudstjenestene. Oftest formidles bibelfortellinger. Noen skuespill involverer barn og voksne (og ungdom) sammen: Julespillet på julaften, og det store påskespillet søndag før palmesøndag. I mange år fremstilte påskespillet Jesu siste påske. I 2022 var det premiere på nytt spill om utferden fra Egypt. Nå alternerer de to spillene annethvert år. Gjennom årene er kostymeparken stadig blitt utvidet, takket være en ildsjel av en syer og hennes medhjelpere.
- Mange familier har tett tilknytning til menigheten. Noen trives best på bedehuset, noen i kirka, mange begge steder.
- Når det ikke er familiegudstjeneste eller skoleferie, er det alltid søndagsskole. Når det er nattverd, kommer barna inn igjen til det. Ikke så få barn vokser opp med et naturlig forhold til nattverden.
- Noen arrangementer på bedehuset trekker utrolig mye folk, ikke minst familier. I en særstilling er den store årlige basaren i november. Da er det mange hundre mennesker

innom. Også på juletefesten i romjula/januar og familiemøte med søndagsskoleavslutning i juni er herlig folksomme.

- De siste to årene har vi hatt 100% oppslutning om utdeling av 4-årsbok!
- Dåpsutvalget er svært stabilt og velfungerende. Sammen med prest og trosopplærere har de ansvar for planlegging og gjennomføring av alle tiltak fra 2-6 år.
- Som prest er jeg så glad for å kjenne og ha oversikt over så mange barn! Den årlige skolekatalogen med bilde av hvert barn er et uvurderlig hjelpemiddel.

Av utfordringer og ting vi ikke lykkes så godt med, vil jeg nevne følgende:

- For barn i skolealder har vi aldri fått til et trosopplæringsutvalg etter modell av dåpsutvalget. Ledere til de ulike tiltakene har blitt spurt ad hoc, ofte en blanding av foreldre og andre, i tillegg til at tre (noen ganger to) ansatte (kateket, prest, trosopplærere) er med på alle tiltak. Vi er i gang med en prosess på dette i menighetsrådet. Vi ønsker oss to arbeidende utvalg, ett for barnetrinnet og ett for mellomtrinnet.
- Etter mange stabile år har vi de siste årene hatt hyppig utskiftning av trosopplærere/menighetspedagog. Ny ansatt er på plass fra i høst. Vi håper på større stabilitet fremover.
- Å rekruttere frivillige er alltid en utfordring. Vi møter mye positivitet, men folk har travle liv. Mange har full jobb, og hytta er en konkurrent til menighetslivet.
- Barnekoret Miniklang trenger nye ledere fra nyttår, og antall sangere har en periode vært relativt lavt.

Diakoni og eldre

På landet her vi bor, skjer mye omsorgsarbeid av seg selv, uten at noen har organisert det: Folk kjenner hverandre og stiller opp for hverandre.

I mange år har menigheten, Saniteten og Høvågheimen samarbeidet om besøkstjenesten. Mange av damene i Saniteten har lagt ned en stor innsats over mange år, og trenger etter hvert avløsning. Etter en periode da det var uavklart hvem som koordinerte besøkstjenesten, har vi i 2023 landet på at aktivtøren på Høvågheimen koordinerer besøkstjeneste og turvenner for beboere på Høvågheimen, mens presten koordinerer besøkstjeneste for andre. Vi laget i 2023 ny brosjyre som ble fulldistribuert, og hadde et par innlegg på Facebookgruppa «Oppslagstavla i Høvåg», som har flere medlemmer enn der er innbyggere i Høvåg, hvor vi oppfordret til innsats for bygdas eldre. Dette resulterte i noen få, men viktige, henvendelser fra folk som ønsket å få eller bli besøksvenn/turvenn. Hjemmesykepleien er i gang med å informere sine pasienter om besøkstjeneste. Men erfaringen er at terskelen ofte er høy for å melde seg selv.

Prest, organist og to frivillige har jevnlig besøk på Høvågheimen med andakt/bibelfortelling, musikk og sang og prat. Rollen til bygdas sykehjem, Høvågheimen, har endret seg de siste årene. Tidligere var dette et samlingssted for bygdas eldre. Mange aktiviteter, fester og konserter var åpne for alle. Nå har en høy andel av beboerne en demens-sykdom. Av hensyn til deres behov for ro og rutiner har Høvågheimen valgt å ha færre åpne tilstelninger enn før. Dette har skapt et tomrom for mange hjemmeboende eldre. Som menighet er vi i prosess med hvordan vi skal møte denne nye tiden. Det månedlige eldretreffet «70+» på bedehuset fungerer veldig fint. Signalet er at der er behov for flere tilbud.

Inntil for noen år siden stod et diakoniutvalg i bresjen for Åpen kirke med kveldsmat og trilleturer for eldre. I flere år arrangerte bedehuset «God dag» da folk kunne melde inn behov for hjelp med

vindusvask, hekkklipping, reparasjoner og andre praktiske oppgaver. Der var også tilbud om gratis bilvask. Dette ble faset ut på grunn av utilstrekkelig interesse. Nå er det nye menighetsrådet i prosess med å vurdere om vi igjen skal opprette nytt diakoniutvalg. Gjennom forrige periode jobbet menighetsrådet med mulighet for overføring av gudstjenester til Høvågheimen. Det viste seg til slutt å være for vanskelig. Isteden har vi oppfordret Høvågheimen til å sette på TV-gudstjenesten på NRK. Dette fungerer til dels. Det forrige menighetsrådet arbeidet også med tilbud for kirkeskyss. Det har ikke vært så lett å finne en god modell for det i ei geografisk stor bygd. Oppfølging av pårørende etter dødsfall skjer bare i noen grad, og da ved prestene. På allehelgensdag inviteres alle pårørende til gudstjeneste hvor navnene på dem vi har mistet, leses opp. Lokalsamfunnet er for lite til å ha egne sorggrupper, men det finnes tilbud i Grimstad og Kristiansand.

På grunn av manglende bussforbindelse og for stor avstand til sentrumsfunksjoner i Lillesand mangler bygda flere av de gruppene hvis behov for omsorg og hjelp ofte kan være ekstra synlig: Kun to flyktninger er bosatt her, og vi har ingen kommunale boliger eller bofelleskap for psykisk utviklingshemmede.

Miljø/klima og internasjonal solidaritet tematiseres på gudstjenester og trosopplæringstiltak flere ganger i året, bl.a. på Grønn gudstjeneste i juni i samarbeid med speiderne og på superheltsamling (1.-2.klasse) i februar. (mars?)

Misjon

En av de to trosopplærerne som ble ansatt i 2005, tok initiativ til «Håpløpet». Det har vært en suksess, må vi si. «Håpløpet» arrangeres i samarbeid med bygdas idrettslag, Høvdingen, som legger ned en enorm innsats med å merke løyper (5 km og 1 km), bemanne kiosk mm. «Bygda i form for en god sak» er slagordet. 100-200 deltakere, størstedelen barn og unge og familier, melder seg på, og enda flere hundre er med som tilskuere. Det er en årlig folkefest. Inntektene fra sponing og deltakeravgift går til menighetens misjonsprosjekt. Dette samarbeidet med Høvdingen er noe vi ønsker å ta godt vare på. Vi kan ikke ta det for gitt! På grunn av «Håpløpet» har vi valgt å ha misjonsprosjekter med en tydelig diakonal profil. (nivå på inntekter?)

Siden «Sammen som kirke i hele verden» ble lansert som bispedømmevis, senere nasjonal, satsning, har vi i tillegg arrangert kanopadling fra kirkebrygga, med personlige sponsorer, i etterkant av Grønn gudstjeneste. Speiderne har velvillig lånt ut kanoer. Dette er et mindre arrangement, men har generert en del inntekter.

Skiftende menighetsråd har ønsket å ha misjonsprosjekter som noen i menigheten har en relasjon til. Vi har derfor hatt flere prosjekter via organisasjoner som ikke er tilknyttet SMM. De siste ganske mange årene har vi hatt prosjekter knyttet til Misjonsalliansen i Ecuador, hvor en Høvåg-familie var utsendinger, og nå sist til Stefanusbarna og Anafora i Egypt (Stefanusalliansen). Flere fra Høvåg var der nylig.

Vi har også i alle år hatt Barnas misjonsdag i mars (NMS), som de siste par årene har blitt relansert som «Delegudstjeneste», og misjonsgudstjeneste i samarbeid med NLM i august. Kristi himmelfartsdag har vi misjonsgudstjeneste på leirstedet Havglimt (NMS) i Ulvøysund i Høvåg, i samarbeid med Lillesand menighet og NMS. Hver sommer drar mange fra Høvåg på barneleirer og familieleir på Havglimt.

Det finnes noen misjonsforeninger for ulike misjonsorganisasjoner i Høvåg, men disse preger ikke kristenlivet på samme måte som for noen år siden. Bedehuset har i flere år hatt sitt eget misjonsprosjekt gjennom Troens bevis (Sarons dal).

Ungdomsarbeid

Ungdomsarbeid, kanskje mer enn noe annet menighetsarbeid, går i bølger. I Høvåg er det PUSH (ungdomsforening) på bedehuset hver lørdagskveld. Der er det andakt, kiosk, milkshake og mulighet for dataspill, brettspill, biljard/airhockey mm og prat. På lørdagskveldene er dermed bedehuset treffsted for en stor andel av ungdomsskoleelevene i Høvåg. Det er sjeldent ungdommer i videregående-alder innom. De er spredt på mange videregående skoler, og etter 10 år i samme klasse på Høvåg skole er det mange som søker nye fellesskap. Et årlig høydepunkt er Hovden-turen. Bussen er alltid full, og det er ofte venteliste. Det har vært og er noen utfordringer i ungdomsmiljøet. Det pågår et konstruktivt arbeid i forhold til disse.

Styret i PUSH består i skrivende stund av 14 ungdommer fra 8.-10. klasse. De får veldig god oppfølging av ungdomslederne, og hele eller deler av styret deltar stadig på turer, konferanser og festivaler: Styredøgn, Danmarks-tur, UT-konferansen, Follow me (NMSU), Impuls... De får mulighet til å vokse i tro, og utvikle identitet som disipler og unge ledere.

Et nytt tiltak høsten 2023 er smågrupper for ungdom. En gruppe foreldre med sterk tilknytning til bedehuset (og kirka) har tatt initiativet og er ledere. Ungdommene samles på en flott innredet låve, spiser kveldsmat sammen og deler seg så i grupper etter hvor mange de er. Dette gir mulighet til å utforske Bibelen og troen for dem som ønsker «mer».

Blant oss som bryr oss om ungdommene pågår det en tankeprosess om hvordan PUSH-kveldene skal være. Utvide andakten til mer et ungdomsmøte? Bruke kirka mer? De siste årene har vi hatt én årlig PUSH-gudstjeneste i kirka, med nattverd. I 2023 hadde PUSH for første gang ansvar for et helt bedehusmøte, en søndag kveld. Det var en del jobb for ungdomsleder, men tilbakemeldingene var veldig gode.

Skolelaget på ungdomsskolen har god oppslutning og god servering! Mange i PUSH-styret sitter også i styret i Laget.

Konfirmanter

Vi har opplevd i noen få årskull at en betydelig del av ungdommene velger humanistisk konfirmasjon. Hovedbildet er likevel at konfirmasjonsprosenten er høy. Det er ikke uvanlig at vi har konfirmanter med medlemskap i andre kirkesamfunn, fra pinsevenner til katolikker, og nesten hvert år blir en konfirmand eller to døpt i forkant av konfirmasjonsdagen. I år er nesten hele klassen konfirmanter hos oss. Tur, hjemmegrupper, undervisningssamlinger på tirsdager og PUSH er viktige ingredienser i konfirmandtopplegget, og konfirmandene deltar samlet på utvalgte gudstjenester og påskespill. Da har de alltid oppgaver, og får mange gode tilbakemeldinger!

For voksne

Gudstjenester og formiddagsmøter på søndag er en puls som går gjennom hele året. Bønnegruppa har møttes hver tirsdag kveld, også i ferier, siden 90-tallet! Noen møtes også tirsdag morgen, og for noen år siden startet de også med bønnemøte med frokost på lørdager. «Midt i livet-kvelder» med påkostet program (foredrag og musikk) har samlet svært mye folk. Siden noen av pådriverne for dette nå ikke lenger bor i Høvåg, er tiltakets fremtid usikker. «Vaffelkvelder» hvor en gjest forteller sin

historie, er et relativt nytt og kjærkomment tiltak. Bedehuset arrangerer årlig møtehelg. Med ujevne mellomrom har det blitt arrangert bibeltimer, konserter og andre arrangementer i kirke eller bedehus.

Noen bibelgrupper har møttes i mange år, og der har også vært gjort flere fremstøt med tilbud til nye.

Bygdekoret På Tvers samler folk med ulik grad av tilknytning til menigheten, og har et blandet repertoar som også inkluderer mange kristne sanger. Koret har blant annet en fast adventskveld i kirka, med sanger og bibellesninger v/presten.

For mange er frivillige oppgaver en viktig del av deres tilknytning til menighetslivet. Når det inviteres til medarbeiderfest i februar, sendes det invitasjon til bortimot 200 personer.

Samarbeid med skole og barnehager

Det er et godt samarbeid med skolen om skolegudstjenester nest siste skoledag før jul. 5. klasse pleier alltid å øve på julespill i kirka sammen med presten. På barnetrinnets skolegudstjeneste er det alltid svært god stemning. Stemningen på ungdomstrinnets gudstjeneste har vært mer laber. I 2022 gjorde vi for første gang et nytt grep: En gruppe ungdommer planla og gjennomførte gudstjenesten sammen med presten. Det vil vi fortsette med! Ungdommene hadde gode og litt annerledes idéer. Nesten ingen elever på ungdomstrinnet reserverte seg mot å komme på gudstjenesten. De diskusjonene vi har sett andre steder om skolegudstjenester, har vi ikke hatt i Høvåg.

Skolen har vært tilbakeholdne med å gjøre andre faste samarbeidsavtaler med menigheten, men for et par år siden tok skolen initiativ til fast kirkebesøk for 4. trinn som del av et nytt opplegg i juni: «Høvåguka». Elevene lærer om kirkas historie gjennom kreative virkemidler.

I forkant av det årlige Håpløpet deler lærerne ut infolapp til alle elevene som «ranselpost». Adm.leder kopierer og legger i konvolutt til hver klasse.

Høvåg har nå to barnehager: Den kommunale Framsyn barnehage, en liten spasertur fra kirka, og den private Tripp Trapp Tresko, som leier lokaler på bedehuset. Fire damer, inkludert presten, startet den i 2012 da det etter barnehageopptaket var mange familier som manglet plass til sine barn. Begge barnehagene deltar på julevandring i området rundt kirka. Relativt nytt er også påskevandring inne i kirka for barnehagene. Dette begynte vi med i 2021. Noen kirkebesøk fra barnehagene har det også vært, oftest fra Tripp-Trapp. Det er spennende å gå opp i tårnet! 3-4 ganger i halvåret er det «Prestens time» i Tripp-Trapp med fortelling, sang og velsignelse. Dialogen med styrerne er åpen og god.

Nylige satsninger: Tårnrommet og boka om Høvåg kirke

Senhøsten 2023 var innredningen av tårnrommet i kirka, inkludert nødutgang, endelig slutført. Arbeidet med dette har pågått siden 2015. I første omgang var responsen fra riksantikvaren negativ, men menighetsrådet ga seg ikke. Vi var i jevnlig dialog med riksantikvaren og fikk råd fra byggmester. Menighetsrådet fikk mot slutten av 2017 godkjenning fra biskop og riksantikvar. Kirkevergen la prosjektet ut på anbud vår 2018, men da sa entreprenørene at ekstra nødutgang måtte til. Dermed ble prosessen forsinket. Våren 2019 godkjente Riksantikvaren nytt tilbygg og i desember 2019 fikk Høvågs største byggmesterfirma, Modalen AS, tilslaget for å bygge og ombygge tårnrommet.

Finansielle utfordringer har vært en viktig grunn til at tårnrommet ikke står klart før nå. Det første kostnadsanslaget var på 600 000 kroner. Totalsummen endte på ca to millioner kroner, mye på grunn

av kravet om nødutgang. For første gang har menighetsrådet tatt opp lån. Vi er trygge på at det vil gå fint å betale det ned. Vi synes tårnrommet er blitt utrolig fint! Modalen AS har gjort et svært godt arbeid. Også elektrikerarbeidet og det utvendige murerarbeidet er utført av dyktige lokale firmaer. Underveis har vi fått støtte fra fellesrådet, kommunale korona-midler, og små og store gaver. Den største på hele 500 000 kroner! Tårnrommet innvies formelt den 3. desember. Da skal vi klippe rød snor!

De siste 4 årene har en gruppe nedsatt av Høvåg museums- og historielag arbeidet med å avdekke historien om Høvåg kirke. Eksterne ressurspersoner og medlemmer i gruppa har transkribert og lest gamle dokumenter, blant annet tidligere ukjente regnskapsbøker fra 1600-tallet, herredsstyrereferater fra 1800-tallet, kallsbøker og visitasprotokoller. Mange nye opplysninger har kommet for dagen, og endret mange tidligere antagelser om kirkas historie. 15. november 2023 ble den ferdige boka lansert på et storstilt arrangement i Høvåg kirke, i kombinasjon med markering av 300-årsdagen for bygdefolkets kjøp av Høvåg kirke; 15. november 1723 fikk de tilslag på budet sitt. Arrangementet var et samarbeid mellom historielaget og menigheten. Boka har fått meget god mottakelse.

Samarbeid med andre aktører

Det er ikke så mange aktører i Høvåg som IKKE har et samarbeid med menigheten. Mange er allerede nevnt: Skolen, barnehagene, Høvågheimen, Saniteten, Speideren, Høvdingen, På Tvers og historielaget. I tillegg spiller korpset, Høvåg brass, på «Vi synger jula inn» i desember, Bygdekvinnelaget pynter kirka til høsttakkefest, 17.mai-komitéen pynter utenfor kirka til 17. mai. Lokale bedrifter sponser Håpløpet, og dermed misjonsprosjektet.

Veien videre

Det er mye å være takknemlig for i menigheten i Høvåg. Vi bruker ofte den betegnelsen, «menigheten i Høvåg», for å markere at menighetsfellesskapet ikke bare omfatter Den norske kirkes medlemmer. I årene som kommer gjelder det å ta vare på det verdifulle vi har, og samtidig stadig prøve å tenke nytt for å møte en ny tid. Fundamentet for alt vi gjør, er den treenige Gud. Hans nåde bærer oss. Den gode hyrde leder oss i gode og onde dager.

November 2023,
Kathrine Tallaksen Skjerdal,
sokneprest i Høvåg

Befaringsrapport fra befaring av kirkebygg før visitas i Lillesand, Høvåg, Vestre Moland og Justøy

10. august 2023

Om befaringen

Om befaringen og befaringsrapporten

Befaringen fant sted 10. august. Med på befaringen var Hans Egil Hansen, kirkeverge, Steinar Floberg, prost i Vest-Nedenes prosti og Geir Myre, rådgiver kirkefag fra biskopens kontor.

Befaringsrapport utgjør sammen med visitasmeldingens del om kirkebygg, inventarlistene fra kirkebyggdatabasen og bilder tatt under befaringen, rapporteringen til biskopen om kirkebyggene før visitasen. Rapporten er laget med utgangspunkt i samtaler og skjema fylt ut under befaringen. Sist visitas i var i 2014 og det foreligger befaringsrapport for kirkene fra denne gang.

Fokus på universell utforming

Etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering kapittel 3 har offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten, plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Etter kirkemøtevedtak 7/23 er kirkens mål om å gjøre kirkene tilgjengelige ytterligere skjerpet.

Med universell utforming menes her utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse. Det finnes byggetekniske standarder som definerer universell utforming. Byggets antikvariske verdi vil kunne gjøre at man i arbeidet med tilpasning i enkelte tilfeller må dispensere fra kravene.

Der det er gjort endringer eller fakta ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen, må dette oppdateres. Opplysninger om tilgjengelighet hentet fra kirkebyggdatabasen gjøres også tilgjengelig i publikumsdatabasen «Kirkesøk».

Fokus på inventarregistrering

Etter § 20, 4. ledd i Kirkeordning for Den norske kirke, skal menigheten føre register over kirkens inventar. Dette er utdypet i Regler for inventar og utstyr (Fastsatt av Kirkemøtet 15 april 2015) Kap. 7 § 29: «Menighetsrådet har ansvar for at alt permanent og kirkelig inventar og utstyr registreres i et nasjonalt register. Ved visitas og prostebesøk gis det rapport om registreringen. Jfr. følgende § 30 skal registeret oppdateres med anskaffelser, endringer, avhendinger og større reparasjoner.»

Vi viser videre til Rundskriv om forvaltning og registrering av kirkeinventar (Rundskriv P-2/2010 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet). Her omtales bl.a. bruken av Kirkebyggdatabasen som kirkens offisielle verktøy for registrering i nasjonalt inventarregister. Der antall sitteplasser ikke lenger stemmer med kirkebyggdatabasen bør dette meldes inn slik at det blir oppdatert.

For manglende innføringer eller lister gis det en frist ut året visitasbefaringen. I dette tilfellet gis en frist ut året på en påbegynt registrering hvor dette mangler.

Bygg

Lillesand kirkelige fellesråd forvalter 3 kirkebygg: Lillesand kirke og Vestre Moland kirke i Lillesand sokn og Høvåg kirke i Høvåg sokn. Disse har status som kirker etter kirkeordningen § 19. Vestre Moland og Høvåg er fredede middelalderkirker og Lillesand kirke er listeført kirke. I tillegg finnes Justøy kapell, som er privateid og har status som Bygning vigslet til kirkelig bruk (DNK). Bygget er i tillegg listeført og omfattes derfor kirkebyggforskriften i forhold til regler for saksbehandling og

godkjenning av tiltak utover vanlig vedlikehold. Kapellet omfattes også av *Forskrift om regler for bruk av kirkene jfr §2 og Forskrift om regler for liturgisk inventar og utstyr jfr § 2 andre ledd.*

Data fra tilstandskontrollen fra KA 2021

Bygning_navn	Yttertak og tårn	Yttervegger	Grunn og fundamenter	Interiør og inventar	Sikring av verdigjenstander	Orgel	Brann- og tyverisikring	Tekniske inst og inn klima	Utendørs	Tilgjengelighet	Funksjonalitet	Samlet vurdering
Vestre Moland kirke	0	0	2	1	0	2	0	0	0	1	2	1
Høvåg kirke	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1
Lillesand kirke	1	1	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1

Tilstandsrapporten opererer med følgende verdier:

- Tilstandsgrad 0 (TG0) Meget bra. Ingen nevneverdige symptomer eller mangler. «Som ny».
- Tilstandsgrad 1 (TG1) Bra. Bare svake symptomer eller mangler. Stort sett tilfredsstillende.
- Tilstandsgrad 2 (TG2) Mindre bra. Middels kraftige symptomer. Behov for normale reparasjoner.
- Tilstandsgrad 3 (TG3) Dårlig. Kraftige symptomer, evt. sammenbrudd eller alvorlig funksjonssvikt. Mulige følgeskader. Større tiltak nødvendig.

Som vi ser av tabellen har Vestre Moland betydelige utfordringer i forhold til Grunn og fundamenter.

Det er også avdekket behov for reparasjoner i Høvåg kirke utenom selve kontrollen.

Det er meget positivt at man har lagt inn senere vedlikehold i kirkebyggdatabasen. I den grad man også kan hente inn tidligere historikk og legge dette inn, vil det kunne lette senere vedlikeholdsarbeid.

Litteratur:

Vestre Moland Kirke – Trekk av dens historie gjennom 800 år , D. S. Sundtoft, 1983

Høvåg kirke – Arv fra fortiden, nærvær i nåtiden, gave til fremtiden, Vidar Jessen, 2004

En kirke for byen, Lillesand kirke 100 år, 1989

Vestre Moland kirke

Vestre Moland kirke ligger i Lillesand sogn i Vest-Nedenes prosti og forvaltes av Lillesand kirkelige fellesråd.

Kirken ble bygd som en langkirke i stein i 1150. Det er den først kjente kirke på stedet. I 1797 ble endevegg revet og kirken fikk et tilbygg i laft slik at den fremstår som korskirke i dag. Videre gjennomgikk kirken restaureringsarbeid i 1967 og 1978. Kirken har vernestatus som Fredet. Kirketomt og deler av kirkegård er fredet. Ifølge kirkebyggdatabasen har kirken 350 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har ingen permanent universell tilgang. Det legges ut aluminiumsramper ved behov. Det oppfordres til å søke Riksantikvaren via biskopen om å få gjøre inngangen tilgjengelig for rullestol. Høyde fra grunn til dør er to trinn. Det er lagt hellegang inn til trappen. Det bør være muligheter for å få godkjent en godt tegnet og tilpasset løsning.

Dørtersklene inn til tårnfot (våpenhus) og mellom tårnfot og kirkerom trenger små trekant-terskler for å bedre tilgangen for rullestoler. Selv om også dette er søknadspliktig er det rimelige investeringer som bør være lett å få gjennom.

Det er toaletter i ytterste del av sideskip. Der er det også delvis universelt tilpasset toalett. Men dørbredden er trolig for smal og tersklene lite rullestolvennlige. Det er også toaletter i nærliggende servicebygg.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Mur - naturstein. Fasaden er kledd med kalket mur og malt panel. Vedlikehold siden 2018 er lagt inn i kirkebygdatabasen.

- 2018 Utvendig maling
- 2020 Utvendig kalking

Når det gjelder kalking er det en utfordring at kalken på murstøttene og enkelte andre steder på yttervegg vaskes av etter få år.

Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer. Det er ikke kjennskap til råte eller fuktskader. Kirken har hatt gjentakende problem med borebille. Trestøv tyder på fortsatt aktivitet i tårn og loft. Det er rapportert inn en toer på kirkekontrollen under punktet Grunn og fundament. Det refererer bl.a. til skader og sprekker på mur. Dette er ikke middelaldermur, men på senere tilbygg (1799?).

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med rørovn under benk. Det er montert digital varmestyring. Rørovnene er modne for utskifting. De har ikke gitter.

Ringeanlegg

Kirken har 2 kirkeklokker. Klokkene har elektrisk ringeanlegg. Klokke og aksel inspiseres hvert fjerde år. Klokken til venstre er middelalderklokke (1150?), mens klokken til høyre er omstøpt 1766 fra tvillingklokken.

Orgel og piano

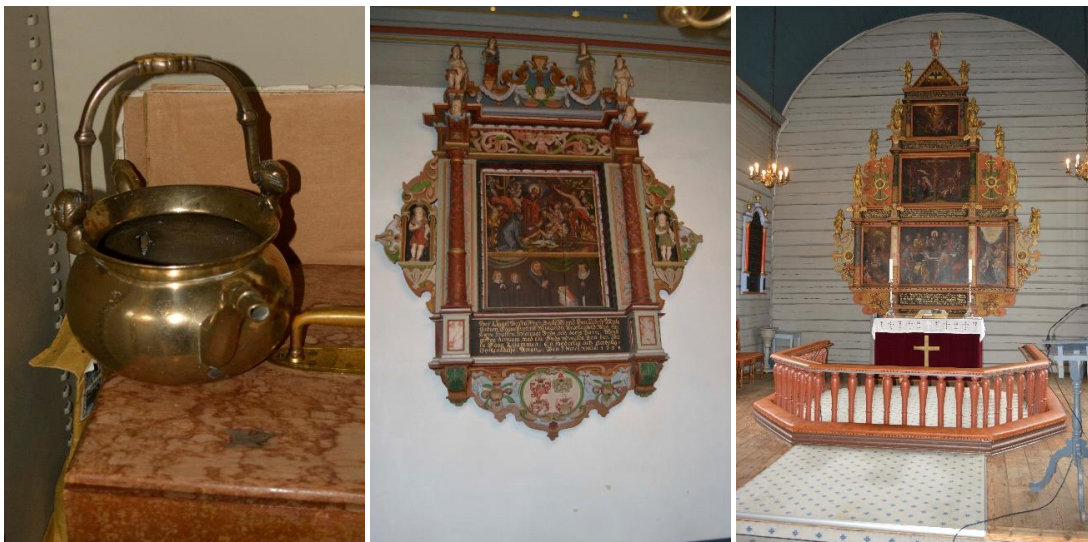
Hovedinstrument i kirken er pipeorgel. Det ble installert i 1990 og er fra Norsk Orgel-Harmoniumfabrikk. Prospektet inngikk fra forrige orgel (Olsen & Jørgensen 1899).

Orgelet rapporteres at fungerer dårlig. Kirken har også et piano. Piper og spillepult fra det forrige orgelet finnes i kirken, men en del av pipene er i relativ dårlig stand. Som flere kirker burde disse pipene vært gjennomgått av orgelkonsulent for eventuell restaurering og gjenbruk, da flere av disse pipene fra tidligere orgler kan være av god kvalitet.

Inventar

Inventar er ikke ført inn i kirkebyggdatabasen. Det vises til generell tekst om inventarlistene tidligere i dokumentet.

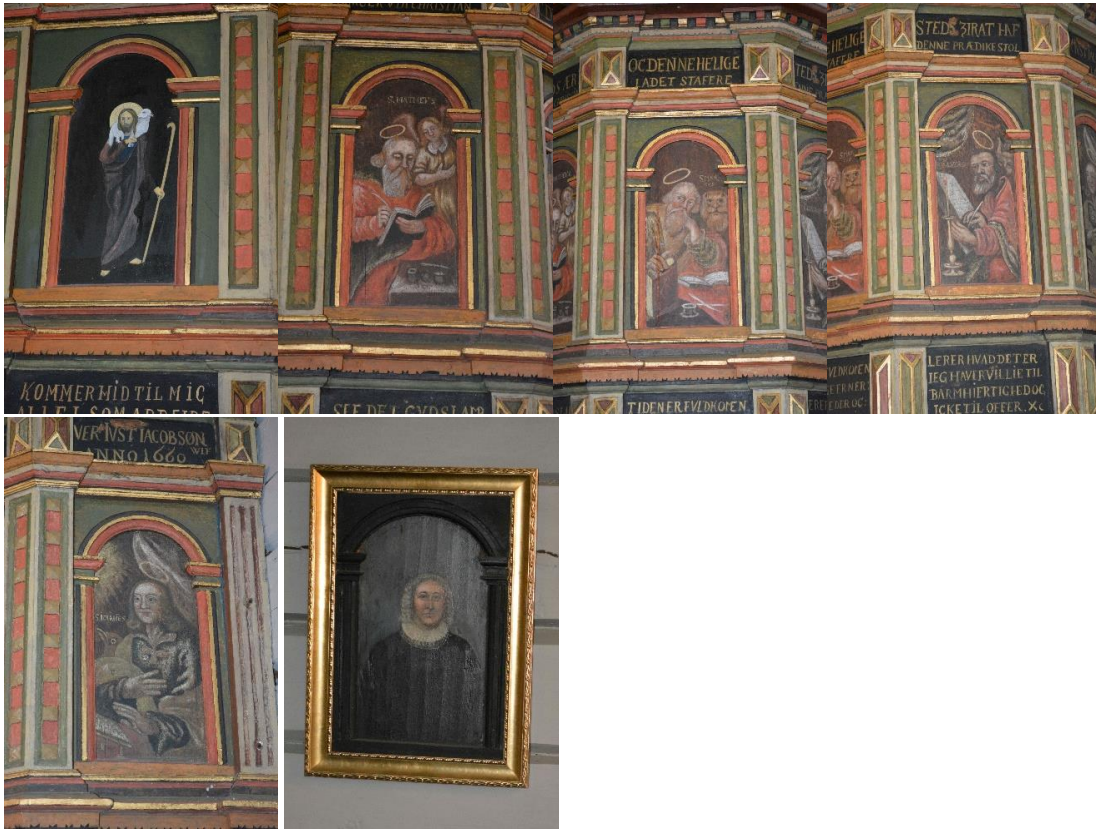
Messehagler finnes i rødt, hvit, grønt og fiolett. Messehaglene oppbevares på egnede hengere.

Vievannekanne, som nå brukes som dåpsskanne, sannsynlig fra middelalderen, men første kjente omtale fra inventarliste i 1786.

Altertavlen og Epitafiet (over prestefamilien Mule) er fra hhv 1630 og 1638 og er begge malt av Gottfried Hendtzscel.

Prekestol 1660 er malt av Just Jakobsen Wolf – ombygd og utvidet med et femte felt ved flytting i 1797, presteprotrett av prest Frieblib, skiftet ut til nåværende maleri i 1898.

Prestetavle fra 1750 (Frieblib), supplert med ny i ??? der senere prester er ført opp.

Rikt utsmykket sakristi fra tiden det tjente som skrifteom.

Annet inventar: Kirkeskipet fra 1784, Lysestaker fra 1794, Brødeske 1730, Kalk 1797, Disk 1797.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves lite brukervennlig. Kirken oppleves lite barne- og familievennlig.

Vestre Moland kirke

20/01377 - Tilstandsvurdering

18/04171 - Vedlikehold

18/02065 - Vedlikehold av dører

16/00077 - Endringer – barnekrok

16/3643 Endringer - barnekrok

13/168 Bygningsmessige endringer

Høvåg kirke

Høvåg kirke ligger i Høvåg sogn i Vest-Nedenes prosti og forvaltes av Lillesand kirkelige fellesråd. Kirken ble bygd mellom 1100 og 1150. Da som en mindre steinkirke. Påbygd i 1768 og 1828-30. Den fremstår nå som en kirke av stein og tre med - formet kirkerom. Den er den første kirke på stedet og har vernestatus som Fredet. Kirketomt er fredet. Ifølge kirkebyggdatabasen har kirken 315 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har universell tilgang via sideinngang. Men det er i stor grad denne inngangen som blir brukt som hovedinngang. Rullestolbruker kan ikke selv åpne døren uten hjelp. Det er toaletter i kirken. Det er også universelt tilpassede toaletter. Tersklene i kirken er greit forserbare med rullestol. Man har som rullestolbruker tilgang til korpartiet, da det ligger på samme golvplan som resten av kirkeskipet.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Mur - naturstein. Fasaden er behandlet med kalk. Viktig vedlikeholdsarbeid f.o.m. 2019 er lagt inn i kirkebyggdatabasen.

- 2019 Renovering av tak
- 2019 Skadedyr - lloft
- 2020 Kalking av mur utvendig

Kirken har hatt gjentagende problem med borebille. Det er lite tegn til aktivitet nå. Det er oppdaget råte eller fuktskader. Det er drenert rundt kirken og laget nytt dekke ved inngang. Dette ser ut til å ha

hjulpet på fuktproblemene i kirken. Fukt overvåkes, også når det gjelder utsatt felt med råteskader i det nordøstre hjørnet.

Det er utfordringer med måten bygget står på fjell. Videre uttrykkes det et behov for å få laget inspeksjonsluke til krypkjeller både med tanke på tilstandsvurdering og historie.

T.v.: Ny hellelagt plattning for å hindre fuktoppsamling i hjørnet. Midt: Ny dreneringsmasse. T.H.: Opprensning av fjell og dreneringsrør.

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med esva varme. Det er montert digital varmestyring i 2018. Der logges temperatur og fuktighet.

Ringeanlegg

Kirken har to kirkeklokker. Klokkene har elektrisk ringeanlegg. Klokke og aksel inspiseres hvert fjerde år.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel. Det ble installert i 1966 og er laget av J. H. Jørgensen. Dette rapporteres å fungere bra. Det har 15 stemmer, 2 manualer og pedal. Kirken har også et piano.

Inventar

Inventar ført inn i kirkebyggdatabasen : Delvis med bilder. Det er planlagt å føre inventaret inn innen 2023.

Messehagler finnes i rødt, hvit, grønt og fiolett. De ble produsert 1993-1996. Kunstnerisk ansvarlig for messehaglne er Barbro Raen Thomassen. De ble sydd av Helga Skomedal, Lilla Syvertsen, Ingebjørg Thompson, Solveig Garborg og Else Ekerhovd som utgjorde en arbeidsgruppe fra bondekvinnelaget. Oppbevares på egnede hengere. Det er også tre eldre messehagler.

Altertavlens eksakte alder og hvem som har laget den synes ukjent, men den viser slektskap til Peter Reimers arbeider på 1600 tallet. Øverste del laget av Ulrik A Henriksen under restaureringen i 1930 ledet av Harry Fett, da ble den overmalte altertavlen og prekestolsmotivene avdekket av konservatoren. Prekestolen ble flyttet fra toppen av altertavlen til dagens plassering.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

1. Ny trapp. 2. Nødutgang til ny utvendig trapp. Trapp ikke ferdigstilt i påvente av økonomi.
3. Glasstak opp mot tårnkonstruksjonen.

Kirken oppleves nokså brukervennlig. Kirken oppleves nokså barne- og familievennlig. Det nye tårnrommet vil, når nødutgang er bygget, gjøre bygget enda mer anvendelig. Samtidig er det et tankekors at man i denne typen bygg ikke klarer å få til slike rom som er universelt tilgjengelige.

Kirkerommet er noe kronglete når det gjelder plassering av lerret. Vi har i svar på søknad om flytting av lerret anbefalt flere monitører og visning direkte på vegg.

Høvåg kirke

22/00810 - Lillesand kommune - anretningsbenk i våpenhuset

23/02042 - Flytting av lerret

22/00810 - Anretningsbenk i våpenhuset

20/04479 - Etablering av barnealter

19/03892 - Større vedlikeholdsarbeid

19/03170 - Sikringstiltak

19/00307 - Ny rømningsvei for bruk av tårnrom (Utsatt i påvent av midler)

15/5785 + 15/2504 16/00084 - Fjerning av benker - Innredning av Tårnrom loft over våpenhus

Messehagler

Messehagler tegnet av Barbro Raen Thomassen

Nytt barnealter

Lillesand kirke

Lillesand kirke ligger i Lillesand sogn i Vest-Nedenes prosti og forvaltes av Lillesand kirkelige fellesråd. Kirken ble bygd i 1889 og er den 1. kirke på stedet. Kirken har vernestatus som Listeført (etter 1850). Hverken kirketomt eller kirkegård er fredet. Ifølge innberetning før visitas har kirken 490 sitteplasser.

Universell tilpasning

Kirken har fått ny rampe til hovedinngang. Denn ble omsøkt og godkjent i 2017 og erstattet en tidligere rampe som var dårlig tilpasset kirkens eksteriør. Rullestolbruker kan ikke selv åpne døren uten hjelp.

Det er toaletter i kirken. Disse ble laget i 2018 etter man under vistasbefaring så på mulighet til å utnytte dobbeltdørene ved siden av midtre hoveddør og kle av mellomgang. Det er laget toaletter på begge sider. I søknaden ble det konkludert med at målene ikke ville tilfredstille kravene til universell utforming. Sammen med denne søknaden ble det omsøkt et skap for kirkekaffe i sakristiet. Begge deler ble anbefalt av riksantikvar og godkjent av biskop. Resultat på begge deler er blitt bra. Vi så

imidlertid under årets befarings at man kanskje kunne gjort toalettene mer universelle ved å montere døråpner/lukker for å få bredde nok til rullestol. Sammen med håndtak vil man kanskje på denne måte tilfredstille universell bruk, selv om man ikke tilfredstiller standardkravene. Vi mottar gjerne en søknad om dette.

Tersklene i kirken er greit forserbare med rullestol. Man har som rullestolbruker tilgang til korpartiet via rampe.

Kirkens konstruksjon

Kirken er bygget i Tre - Reisverk. Fasaden er kledd med malt trepanel. Utvendig vedlikehold ble sist utført i 2019. Det ble da benyttet Linoljemaling.

Det er ikke rapportert om kjente lekkasjer. Det er ikke kjennskap til råte eller fuktskader. Sist tilsyn ble utført i 2021 .

Oppvarming

Kirken varmes hovedsakelig opp med rørovn under benk. Digitalt varmestyringsanlegg ble installert i 2018. Her logges temperatur og luftfuktighet. Rørovnene er ettehvært modne for utskifting. Man bør gjerne utrede mulighet for infrarød varme som et inivestingstiltak som kan spare strøtgifter.

Ringeanlegg

Kirken har 3 kirkeklokker, stemt i tre forskjellige toner. Klokkene har elektrisk ringeanlegg. Klokke og aksel inspiseres hvert fjerde år. Kirken har kirkeur som fortsatt går mekanisk. Det finnes etter hvert flere spesialutdannede sturmakere.

Orgel og piano

Hovedinstrument i kirken er pipeorgel. Det ble installert i 1983 og er laget av Eystein Gangfløt Orgelbyggeri. Dette rapporteres å fungere dårlig. Spillepulten står et stykke fra prospektet. Kanalene som fører luften frem fra spillepult sprekker og går lekk. Kirken har også mye deler fra tidligere orgel, August Nilsen fra 1889 (Prospekt er gjenbrukt, spillepult og en del eldre piper). Kirken har også et flygel.

Inventar

Inventar ført inn i kirkebyggdatabasen : 5. Delvis med bilder. Det er planlagt å føre inventaret inn innen 2023.

Messehagler finnes i rødt, hvi,t grønn og fiolett. Messehaglene oppbevares på egnede hengere. Kirken har glassmaleri. Glassmaleriene bør gjennomgå av godkjent konservator.

Vurdering av kirkens bruksvennlighet

Kirken oppleves lite brukervennlig. (Verdi 2 i kirkekontrollen 2021 på funksjonalitet.) Mangel på andre rom enn kirkerommet oppleves som største utfordring, samt utfordringen i forhold til konfirmantundervisning - at kontorer og undervisningsareal er for langt unna. Kirken oppleves på samme måte lite barne- og familievennlig. Kirkerommet er imidlertid romslig og har fått bedre plass til kirkekaffe etter at benker ble tatt ut bakerst i kirkerommet.

Det er påbegynt søknad om godkjenning av reguleringsplan for nytt kirkesenter. Områdevern for Lillesand, hensyn til kirken og kirkestedet som kulturminne og mulige problematiske bergarter er noen av utfordringene i forhold til realisering av nytt bygg. Plassering og størrelse vil ha en del å si for bruksverdien. Men plassering, utforming og størrelse vil også ha mye å si i forhold til hvorvidt det er realiserbart innenfor de gitt rammer.

Siden sist

23/02725 Detaljregulering

19/02464 Vedlikehold

18/05713 Lillesand kirke I Vest-Nedenes Prosti - Søknad om bygging av menighetshus ved kirken

18/04808 Nye toaletter

16/4087, 17/00162 Søknad om etablering av barnekrok

16/3657, 17/00165, 16/3699 Utvendig rullestolrampe

16/1755 Fremtidig bruk

14/6575 Kirkeskip

14/3462 Tepper

Program for bispevisitasen i Lillesand og Høvåg 2024

Tirsdag 16.01.2024

Start	Slutt	Programpost	Tale / emne / lengde	Ansvar	Medvirkende	Andre innslag	Merknader	Biskopens oppgaver
08.45	09.30	Frokostmøte, gjennomgang av visitas program v/ prosten, Tingsalen		Vert: Kirkevergen	Biskopen m/ følge, kirkeverge, MR- ledere, ansatte		Kjellfrid med flere lager frokost på Tingsalen	
10.00	11.00	Gjennomgang/briefing av biskopen før møtet med kommunen; tema for samtalen.			FR leder, kommunal repr	Eget notat fra KV	Samme sted som frokosten	
11.30	13.00	Lunsj hos kommunen		Kirkevergen	Biskopen m/ følge Kirkevergen FR leder, MR ledere, kommunal repr	Eget notat fra KV	Oppmøte ved Strandhaven	Samtale
13.10	13.30	Kjøre til Høvåg						
13.30	14.15	Skolebesøk 10 trinn		Høvåg spr	Biskopen m/ følge			Samtale/svare på forberedte spørsmål
14.30	15.15	Samtale konfirmantene		Kateket. Frode Eikrem	Biskopen m/ følge			Samtale/svare på forberedte spørsmål
15.15	16.00	Etter skoletid		Trosopplæ- r	Biskopen m/ følge			Samtale/ koffert
16.30	17.45	Middag og samtale med menighetsrådet og bedehusstyret		MR leder	Biskopen m/ følge			Frivillighet/lede og motivere frivillige 10-15 min innl til samtale
18.00	19.20	Alle sammen sammen på Bedehuset		Sokneprest	Bygdas lag og foreninger			15 min tale om frivillighet og

								bygge gode samfunn sammen
19.30	20.30	Samling med PUSH styret		Ungdomsleder	Biskopen m/ følge			5 min innledning om "min vei til prestedtjenesten" Samtale om kirkelig tjeneste
20.30	20.45	Bønn foran peisen			Biskopen m/ følge			Er med og ber
20:55		Besøk tårnrom						Omvising

Onsdag 17.01.2024

Start	Slutt	Programpost	Tale	Lede/ ansvar	Medvirkende	Andre innslag	Merknader	Biskopens oppgaver
08.30	08.50	Morgenbønn i Vestre Moland kirke	Spr	Lillesand spr	Kantor, kirketjener, Biskop med følge, ansatte			Lyse velsignelse
09.00	09.45	Samtale med sokneprest		Lillsand spr	Biskop			Samtale
10.00	10:50	Møte med politiet og andre aktører ifb ungdomsmiljøet i Lillesand		Lillesand spr	Biskop med følge, sokneprest,		Politihuset el kirkekontoret	Samtale
11.00	12:00	Stabsmøte og lunsj på Tingsalen		Staben			Tingsalen	
12.15	13:15	Samtale med elever på Lillesand vgs		Lillesand spr	Biskopen med følge, sokneprest Kristin Lie (helse) Thomas Larm			Samtale/ orientering v elev/forber edte spørsmål
13.30	14:15	Innom Etter skoletid		Kateket	Biskopen	Forberede spm s.d.	Tingsalen	Koffert?
14.30	15.15	Samtale med Tro og lys		Sokneprest	Biskopen	Dorothea ansvar	Lillesand kirke	Samtale
15.15		Intervju Radio L						
15.45	17.25	Hverdagsgudstjeneste med middag for familier		Menighetspe dagog	Biskopen		Tingsalen	Være tilstede
17:30	18.30	Besøke KUP gruppe		Thomas Larm	Biskopen og ordfører			Aktivitet/a king?
18.45	19.30	Møte med menighetsrådet i Tingsalen MR- saker + samtale		MR leder –	Biskopen			Samtale om menighet og kirke. Visjoner og drømmer.

20.00	20:40	Keltisk kveldssamling / messe med nattverd i Lillesand kirke		Lillesand spr	Biskopen m/ følge. MR			Lyse velsignelse n
-------	-------	--	--	---------------	--------------------------	--	--	--------------------------

Torsdag 18.01.2024

Start	Slutt	Programpost	Tale	Lede/ ansvar	Medvirkende	Andre innslag	Merknader	Biskopens oppgaver
09.00	09.30	Morgenbønn i Justøy kapell	Prest	Høvåg spr	Kantor, kirketjener, Biskop med følge, ansatte		Justøy kapell	Biskopen velsigner
09.45	10.15	Samtale med ansatte. Solveig			Biskopen		Kirkekontoret	Samtale
10.30	11:45	Institusjonsbesøk		Prost	Biskopen	Kirkekaffe, SF sjekker	Lillesand bo og akt senter	Kort andakt, mingle
12:00	13:00	Bedriftsbesøk NMS Gjenbruk		MR leder			Tingsaker senter	Hilsen til de frivillige
13.00	13.30	Lunsj på Lillesand senter		MR leder	Biskopen med følge	Misjonsutv. /bedehusfolk	Preben Lidi, Georg Nielsen	Mat
13.45	15.15	Samtaler med ansatte. Ingunn(13.45- 14.15), Charlotte(14.15-14.45), Kjellfrid(14.45-15.15)			Biskopen		Kirkekontoret	Samtale
15.30	16.15	Samtale med trosopplæringsmedarbeiderne og ungdomsarbeidere			Helgi, Raimond, Ingunn, Thomas, Cathrine...		Kirkekontoret	Samtale om trosopplæri ng/ungdom sarbeid
16:30	17.00	Samtale med MR Leder		MR leder			Kirkekontoret	Samtale
17.00	17:30	Lillesand Barnekor (5 år gamle +)		Kantor	Biskopen m/ følge		Lillesand kirke	Høre, 5-10 min til å presentere seg, hvem hva hvor. Koffert!? Gleder seg til å møtes på søndag Takke og

								ønske lykke til
18.00	20.30	Mannskveld på Tingsalen med middag		MR-leder	Biskopen m/ følge MR		Tingsalen	Hilsen til mannskvel den/diakon alt tiltak
20.45	21.45	Besøke Mekkegruppa		MR leder	Biskopen			Samtale/o mvisning

Søndag 21.01.2024

Start	Slutt	Programpost	Tale	Lede/ ansvar	Medvirkende	Andre innslag	Merknader	Biskopens oppgaver
11.00	12.30	Visitagudstjeneste i Lillesand kirke	Biskop	Lillesand spr	Kantor, kirketjener, Biskop med følge, ansatte	Søndagsskole	Mevirkende stiller kl 10	Biskopen preker, innstifter nattv og velsigner
12.30		Visitaforedrag i Lillesand kirke						Foredrag
12.50		Kirkekaffe på Tingsalen		MR leder	Biskopen			Samtale
17.00		Visitagudstjeneste i Høvåg kirke	Biskop	Høvåg spr	Kantor, kirketjener, Biskop med følge, ansatte		Ønskelig med mange barn tilstede. Søndagsskole.	Tale, nattverd, velsignelse
		Visitaforedrag i Høvåg kirke						Foredrag
18.50		Kveldsmat på Bedehuset		MR leder	Biskopen med følge			

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark biskop

Visitastforedrag ved bispevisitasen i Høvåg sokn 16. – 21.januar 2024

Kjære menighet!

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Det har vært en stor glede å være sammen med dere denne visitasuken. Vi har vært igjennom et innholdsrikt og spennende visitasprogram, og jeg har blitt bedre kjent med menighetsrådet, ansatte og frivillige. Det har vært en stor berikelse, og jeg ser tilbake på denne uken med takknemlighet. Takknemlighet for alt som skjer, for alle som finner sin plass i menigheten, for at dere har som mål å vekke og nære det kristelige liv i soknet!

Forberedelser

Det ligger mye planlegging bak en visitasuke. Prost Steinar Floberg har ledet prosessen sammen med ansatte og menighetsråd, og rådgiver på bispedømmekontoret har utarbeidet en rapport om kirkebyggene. Menigheten har levert en fyldig visitasmelding før visitasen, og dere har laget et imponerende program som viser mye av bredden i menighetslivet og kontaktpunktene dere har ut i lokalsamfunnene.

Selve visitasuken startet med møte med stab, leder av menighetsråd i både Høvåg og Lillesand og fellestråd. Sammen gjennomgikk vi program for visitasen.

Møte med kommunen

Jeg møter alltid kommunens ledelse når jeg er på visitas. Denne gangen inviterte Lillesand kommune på hyggelig lunsj på Strandhaven. Kommunen stilte med ordfører Einar Holmer-Hoven, varaordfører Oddbjørn Kylland, kommunedirektør Guri Ulltveit-Moe og kommunalsjefene Geir Nilsen og Lene Holtskog samt representant i fellestrådet Nils Martin Andersen.

I tillegg til å bekrefte den gode relasjonen det er her i kommunen mellom kommuneledelse og kirken, så var det fint å kunne takke for alt det kommunen har bidratt med og bidrar med overfor kirken på ulike områder; både når det gjelder økonomi, ungdomsarbeid mm.

Jeg er opptatt av det ansvaret kommunen har overfor kirken, og vil gjenta det jeg sa under møtet:

Skriv oss inn i kommunens planer! Sørg for at dere regner med kirken som en viktig samfunnsinstitusjon og samarbeidspartner med kommunen. Kirken har mye å bidra med for å hjelpe kommunen til å oppfylle alle dens forpliktelser.

Det har vært flott å møte ordfører Einar Homer Hoven flere ganger under visitasen. Sammen med en KUP-gruppe hatt en uforglemmelig aketur! Aketur med ordføreren er det ikke så ofte jeg får anledning til ...

Skolebesøk

Etter møtet med kommunen besøkte jeg 10.trinn på skolen. Der fikk jeg merke det som jeg ofte opplever på visitas: Engasjerte elever. Det er ofte en viss sammenheng med dyktige lærere og andre ansatte, og på Høvåg skole var det ikke noe unntak: For noen flotte ungdommer dere har her! De stilte meg spørsmål, og jeg svarte etter beste evne. Jeg lover alltid å svare på alt de spør om, og spørsmålene varierte fra hvilken favoritt sjakkbrikke jeg har – der jeg *ikke* svarte *bishop*, som han som spurte trodde jeg ville svare – til spørsmål om hvilke utfordringer jeg ser etter hvert som det blir flere religioner i samfunnet. Tenk om dere voksne hadde fått anledning til å høre alle disse gode spørsmålene som ungdommene stiller! De reflekterer så godt. Det høye kunnskaps- og refleksjonsnivået når det gjelder kristendommen og de store livsspørsmålene er også et resultat av et godt trosopplæringsarbeid i sognet.

Etter å ha besøkt 10.trinn gikk turen innom Tripp Trapp barnehage på vei til konfirmanttime. Konfirmantene, trygt ledet av Helgi Jacobsen og Frode Eikrem, hadde også forberedt spørsmål; like reflekterte som 10.klasse. Her var det spørsmål som *hva er ditt favorittbibelvers* og *hvor vil du anbefale oss å lese i Bibelen*.

Det ble en hyggelig time sammen med konfirmantene før jeg møtte barna på Etter skoletid. Også her hadde de forberedt seg på å stille meg spørsmål, og satt utrolig stille og konsentrert mens de spurte. Jeg viste også frem de liturgiske klærne som en biskop bruker (prestekjole, stolaer og bispekåpe). Da jeg spurte når man bruker en rød stola kom svaret fra en kjapt: På en dårlig dag! For ikke å snakke om da jeg fortalte hva bispekåpa er verdsatt til, og en raskt repliserte: *Så mye?* Da vil jeg heller kjøpe en traktor!

Økumenikk

Når jeg er på visitas, er det viktig for meg å møte ledere fra andre kirkesamfunn i området, og snakke om hva man kan være felles om.

I Høvåg har dere fått til noe som jeg skulle ønske flere kunne se til og bli inspirert av: Det svært gode samarbeidet mellom bedehus og kirken. Dere har felles kalender som deles ut til husstandene, felles nettside, ansatte som har kontor i samme bygg – og dere samsnakker svært godt med et felles mål om å nå lengst ut med evangeliet. Dette er forbilledlig!

Det var flott å være sammen med både bedehusstyret og menighetsrådet; spise sammen, dele tanker om arbeidet dere gjør. Fortsett dette gode samarbeidet!

Den fine «Alle sammen sammen»-festen etterpå var et godt eksempel på det gode fellesskapet og samarbeidet dere har her i Høvåg. Her fikk jeg se representanter fra de ulike organisasjonene reise seg, og synliggjøringen av alt det frivillige arbeidet som drives i bygda. Jeg snakket om å være en amatør, som er en hedersbetegnelse på en som gjør frivillig tjeneste. Dette samarbeidet er unikt og er definitivt med på å gjøre Høvåg til et bedre sted å bo for mennesker i alle aldre.

Dagen i Høvåg var på ingen måte over, for etter denne fine festen møtte jeg PUSH-styret. For en gjeng! Det er et stort styre, og de satte ord på det fine samholdet de har, på hvordan de vokser gjennom å ta ansvar, og hva det betyr for troen å være del av et slikt fellesskap.

Det er merkbart at her har det vært gjort et godt arbeid over lang tid; ikke minst takket være ledere med Monica i spissen som står på for at ungdommen skal ha et godt sted å være. Både PUSH på lørdager og PUSH kafé er arbeid som virker samlende, og er gode eksempler på hva man kan få til av godt ungdomsarbeid.

Fra ungdommen i kjelleren bar det opp til bønnemøte med de voksne som samles fast for å be sammen. Der var det godt å være! Her var det ærlighet og inderlighet i bønningen for bygda og for hverandre.

Gudstjenesteliv og kirkebygg

Kirkens medlemsundersøkelse viser at et stort flertall av våre medlemmer fremhever kirkebyggenes sentrale betydning. De er viktige signalbygg for langt flere enn dem som går ofte på gudstjeneste.

Jeg hadde gleden av å se det fine Tårnrommet som dere har jobbet med i svært lang tid, men så har også resultatet blitt veldig bra! Det er sikkert godt at dere ikke visste hvor lang tid dette ville ta da dere satte i gang med dette i 2015 – og selv om menighetsrådet for første gang har måttet ta opp lån for å få dette til, så er dere tydelige på at «her i Høvåg så skal vi nok klare det også». Jeg liker denne mentaliteten!

Takk til Terje Skjerdal og alle bidragsyterne for en vakker bok om Høvåg kirke som jeg setter stor pris på og gleder meg til å lese, men også takk Terje for den kunnskapen du har og bruker, og det var interessant det lille foredraget du ga om denne kirken som har så mye historie.

Diakoni og frivillighet

Jeg vet at dere gjør et flott diakonalt arbeid. Mye av dette er ikke synlig for andre enn de det gjelder, men å virke i det stille er kanskje noe av det viktigste innen diakonien.

Under visitasjonen har jeg fått et innblikk i noe av det, og særlig arbeid som gjøres blant ungdom.

Det var et nyttig møte med kommunens ungdomskontakter som samarbeider tett med menighetens om å drive forebyggende arbeid i kommunen. Jeg merker meg at dere som jobber med ungdom – enten dere er ansatt eller gjør noe på fritiden – er svært flinke til å se ungdom, og dere brenner for at de skal ha det godt.

Noen finner seg til rette i PUSH, i skolelaget, andre i KUP eller andre steder. Takk til alle dere som gir av deres tid for at ungdom i Høvåg skal ha gode tilbud.

Bedriftsbesøk og misjon

Når jeg er på visitas, er jeg gjerne også på bedriftsbesøk. Det er viktig for meg å møte bedrifter som på en eller annen måte preger stedet. NMS gjenbruk hadde laget et flott arrangement på Lillesand senter på Tingsaker. Her fikk høre og se dette viktige og flotte arbeidet på nært hold. Ikke minst satte jeg pris på å møte mange av dere frivillige som står i dette viktige arbeidet. Det er svært mange som jobber turnus her, og med det bidrar til det gode misjonsarbeidet som drives i Lillesand og Høvåg menigheter. Slike gjenbruksbutikker er som et kinderegg, tre viktige ting i ett: Det bidrar med betydelig penger til misjonsarbeid og med det mye god diakoni. Slike butikker sørger for den nødvendige omstillingen at vi får en sirkulærøkonomi og forhindrer at vi unødvendig kaster ting, og på den måten er med på å gjøre noe med klimaendringene. For det tredje er det et godt fellesskap. Det er spennende med en gjenbruksbutikk som er så sentralt plassert i et kjøpesenter!

Jeg fikk også gleden av en god prat med senterledelsen, som satte ord på de positive ringvirkningene gjenbruksbutikken har bidratt med inn på senteret. Senterledelsen er også

åpne for et samarbeid med kirken på en eller annen måte; en utfordring jeg vil be Lillesand menighet om å følge opp.

Mye annet kunne vært nevnt; blant annet det flotte menighetsbladet dere lager og som jeg også får til mitt kontor.

Utfordringer og veien videre

En visitas er ikke over når jeg drar, på en måte er det nå det begynner. Alt forarbeidet, møtene og samtalene peker ut en retning for veien videre. En retning for arbeidet med å vekke og nære det kristne liv menigheten. Jeg har derfor behov både for å bekrefte alt dere får til og oppmuntre til videre arbeid:

- Fortsett alt det gode arbeidet dere allerede gjør når det gjelder ungdomsarbeid.
- Fortsett det gode samarbeidet dere har mellom kirke og bedehus.
- Fortsett med å bygge gode relasjoner til de ulike organisasjonene som finnes i Høvåg, men også til kommunen.
- Med alt det gode arbeidet dere allerede har og gjør, så vil jeg utfordre dere til å jobbe med en formalisert givertjeneste til både menighetens eget arbeid og misjonsarbeidet. Dere kan gjerne kontakte mitt kontor for praktisk hjelp til hvordan dette kan gjøres.
- Dere ønsker dere ikke bare ett, men to trosopplæringsutvalg. Det er gledelig at menighetsrådet har tatt fatt i dette og jobber med det. Dersom dere har behov for hjelp til hvordan dette kan gjøres, så kan dere kontakte mitt kontor som har oversikt over hvordan andre menigheter løser dette.

Jeg drar fra visitasen i Høvåg sokn fylt med takk, og jeg hilser dere med Paulus sine ord til menigheten i Tessaloniki:

Vi takker alltid Gud for dere alle når vi husker på dere i våre bønner. For vår Gud og Fars ansikt husker vi stadig på hvordan dere er virksomme i tro, arbeider i kjærlighet og holder ut i håp til vår Herre Jesus Kristus.

Agder og Telemark bispestol 21.januar 2024
Stein Reinertsen, biskop